Bijlagen

bureau buiten

economie & omgeving

Inhoudsopgave

Bijlage 1: Gebiedsanalyse 2

Bijlage 2: Beleidsanalyse en omgevingsanalyse 9

Bijlage 3: Participatie 22

Bijlage 4: Scenario's 29

Bijlage 5: Kaart gebied 40

Bijlage 6: Percelen ten noorden van huidig plangebied 41

Bijlage 7: Memo's ten behoeve van scenario's 42

Bijlagendocument bijbehorend notitie van uitgangspunten gebiedsontwikkeling Hoessenbosch

Aangeboden aan
Gemeente Oss t.a.v. Dennis van Heumen
7 april 2026

Auteurs
Anneke van Mispelaar Msc.
Saskia Roos Msc.

Projectnummer 2175-2024

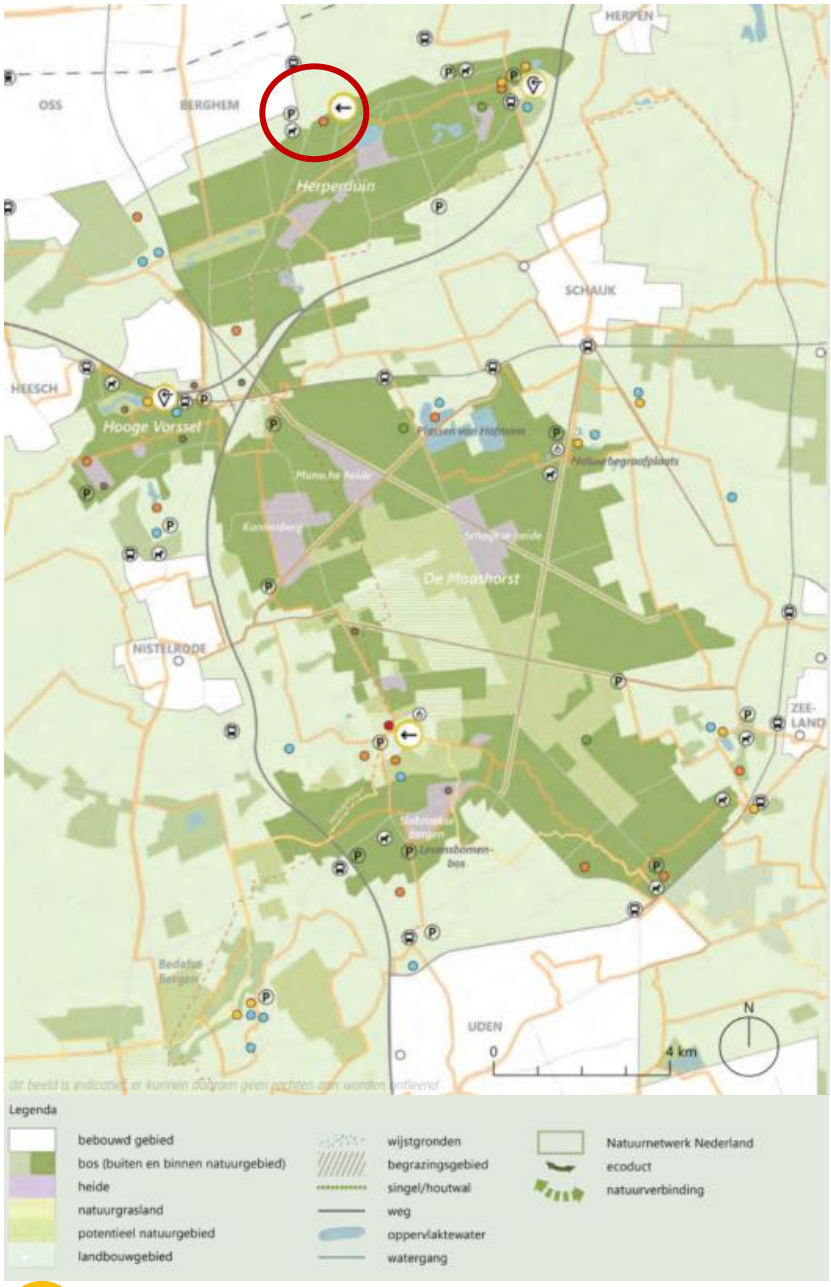
Bijlage 1: Gebiedsanalyse

In dit hoofdstuk geven we de huidige situatie in Herperduin en van entree Hoessenbosch weer. Hiervoor is een GIS-kaart ontwikkeld om de kenmerken van het gebied goed in beeld te hebben. De GIS-kaart bestaat uit de volgende thema's: fysieke kenmerken, natuur en ecologie, infrastructuur, recreatieve voorzieningen en hydrologie.

Context en ligging

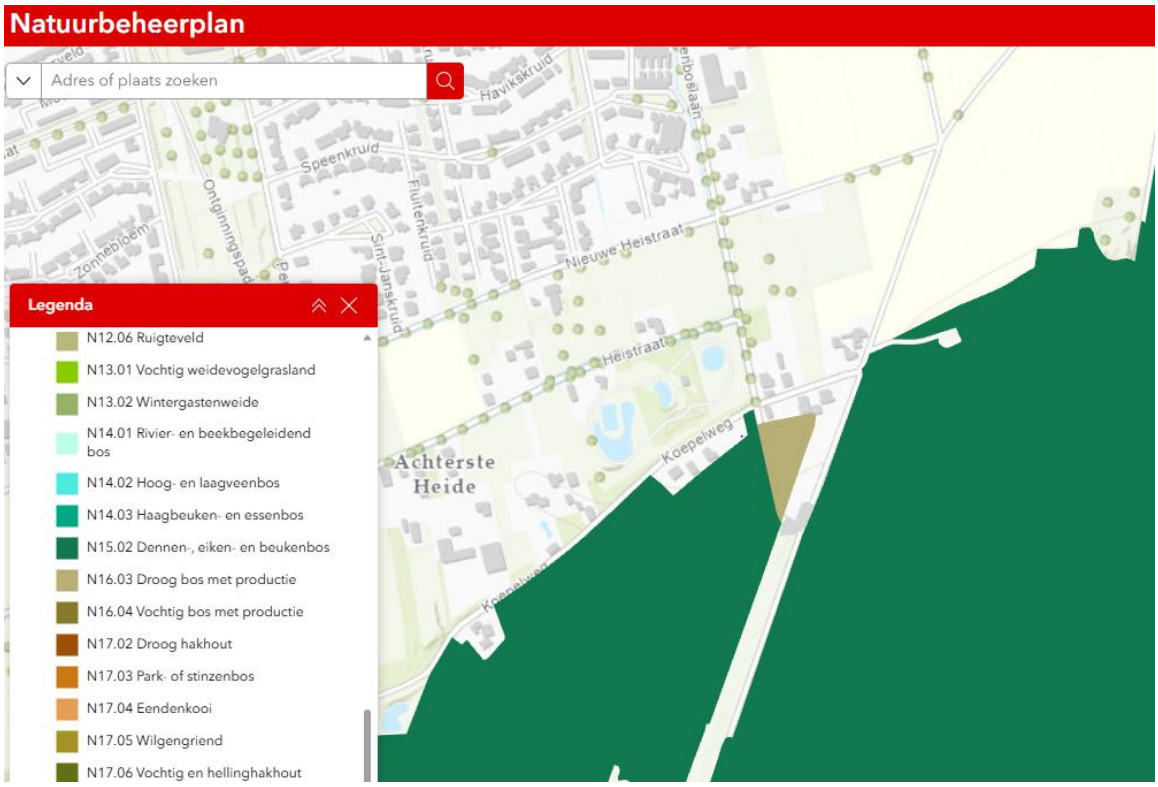
- Entree Hoessenbosch is een van de vijf ingangen in deelgebied Herperduin. Het is een relatief kleine entree van natuurgebied De Maashorst. De entree heeft ongeveer 100 parkeerplekken.
- Entree Hoessenbosch is een van de vijf ingangen in deelgebied Herperduin. Het is een relatief kleine entree van natuurgebied De Maashorst.
- Natuurgebied Herperduin is een belangrijk recreatiegebied voor de inwoners van Oss, Berghem en Herpen.
- Natuurgebied De Maashorst is een van de grootste aaneengesloten natuurgebieden van Noord-Brabant.

Figuur 1 Kaart natuurgebied De Maashorst met entree Hoessenbosch aangeduid

Fysieke kenmerken en natuur

- Entree Hoessenbosch is gelegen in Natuurnetwerk Brabant (Dennen- eiken- en beukenbos, en Droog bos met productie) en de Groenblauwe Waarden[1].

In de Omgevingsverordening Noord-Brabant (2025) is hierover het volgende opgenomen:

Een omgevingsplan van toepassing op NatuurNetwerk Brabant:

a. strekt tot het behoud, herstel of de duurzame ontwikkeling van de ecologische waarden en kenmerken ;
b. bevat regels gericht op de bescherming van de ecologische waarden en kenmerken en houdt daarbij ook rekening met andere aanwezige waarden en kenmerken, zoals rust, stilte, cultuurhistorische waarden en kenmerken ; en
c. staat alleen bestaande bebouwing en bestaande gebruiksactiviteiten toe zolang het Natuur Netwerk Brabant niet is gerealiseerd. Zie voor aanvullingen paragraaf 5.2.5 van de Omgevingsverordening Noord-Brabant, 2025

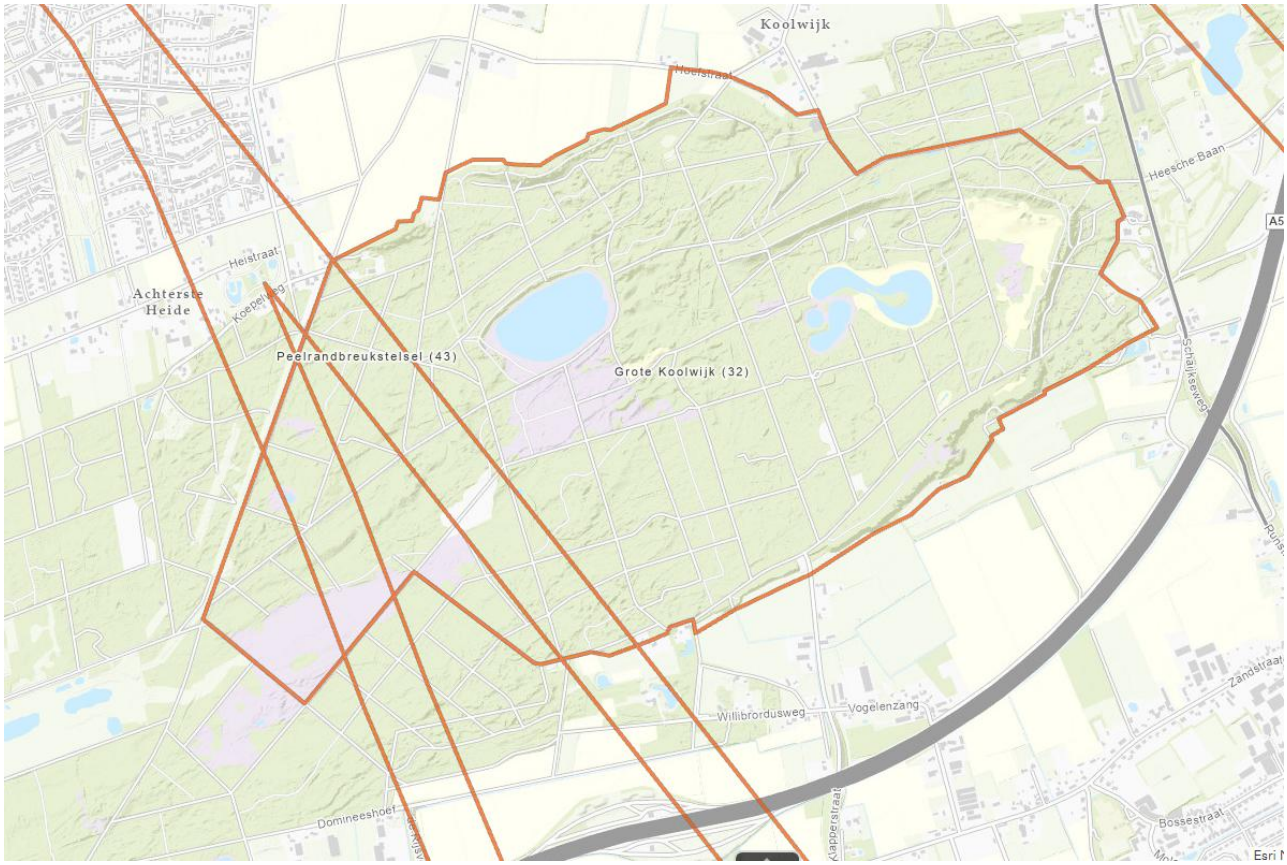
Een omgevingsplan ter plaatse van Groenblauwe waarden :

a. strekt tot het behoud, het herstel of de duurzame ontwikkeling van het bodem- en watersysteem en de daarmee samenhangende ecologische waarden en kenmerken , biodiversiteit en landschappelijke waarden en kenmerken;
b. bevat een beschrijving van de ecologische-, landschappelijke- en hydrologische waarden en kenmerken van het gebied;
c. stelt regels ter bescherming van de ecologische-, landschappelijke- en hydrologische waarden en kenmerken van het gebied; en
d. bepaalt dat de toedeling van een functie of activiteit gepaard gaat met een positieve bijdrage aan het versterken van biodiversiteit en de bescherming en ontwikkeling van ecologische-, landschappelijke- en hydrologische waarden en kenmerken van het gebied.

[1] https://noord-brabant.tercera-ro.nl/MapViewer/Default.aspx?id=NLIMRO9930TAMOvrNBrabantgc-1224

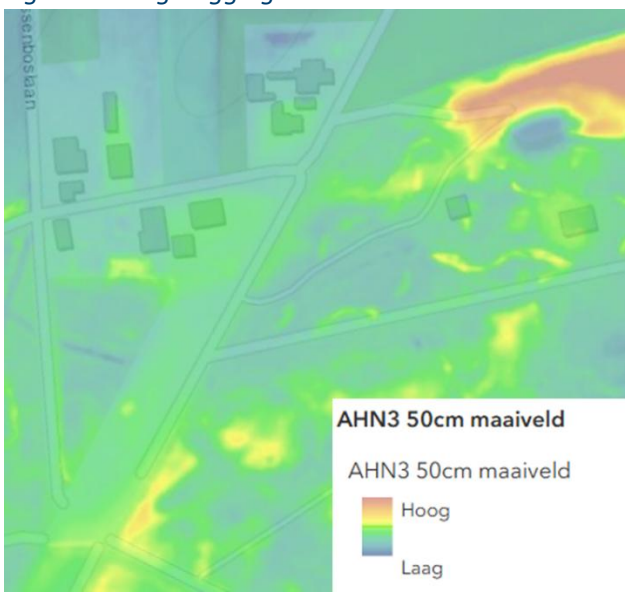
- Entree Hoessenbosch is gelegen op een dekzandrug en de bodem van entree Hoessenbosch bestaat uit Duinvaaggronden: leemarm en zwak lemig fijn zand. De vlakte waarop entree Hoessenbosch is gelegen, is ontstaan door afgraving en/of egalisatie van duinen of strandwallen.
- De overgang van de dekzandrug naar het vlakke landschap is bijzonder. Er is een scherpe rand aan het einde van het bos wat overloopt naar agrarisch gebied. Het is een kans om deze overgang te benutten voor de ontwikkeling van entree Hoessenbosch door het bijvoorbeeld meer beleefbaar te maken.
- De natuurkern van Herperduin is begrazingsgebied voor de Taurossen en Exmoorpnoy's (figuur 10).
- Entree Hoessenbosch is gelegen aan twee aardkundig waardevolle gebieden, namelijk 'Peelrandbreukenstelsel' en 'Grote Koolwijk' (zie figuur 3)

Figuur 2 Aardkundig waardevolle gebieden Herperduin (bron: Aardkundig waardevolle gebieden kaart Provincie Brabant[2])

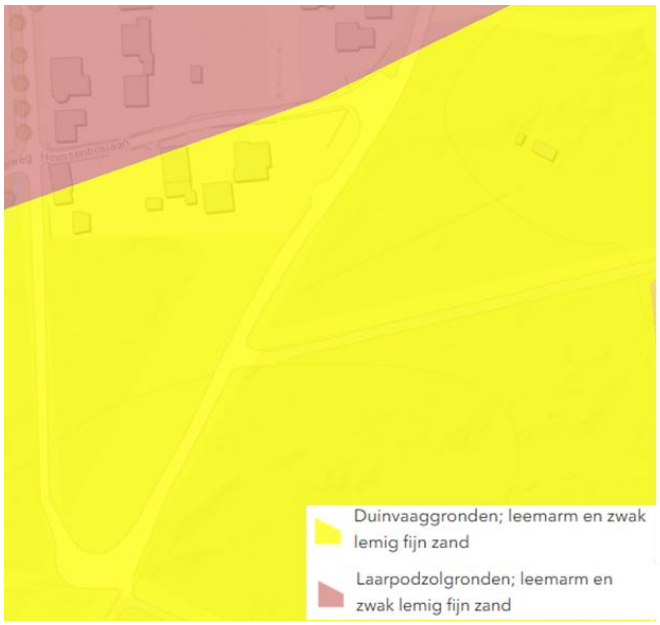

[2] https://noord-brabant.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=ae83285be89f4501b60b1346cf9c3acd

Figuur 3 Hoogteligging entree Hoessenbosch

Figuur 4 Bodem entree Hoessenbosch

Figuur 5 Geomorfologie entree Hoessenbosch

Vanuit landschap en ruimtelijke ontwikkeling (gemeente Oss) zijn de volgende aandachtspunten meegegeven voor de ontwikkeling van entree Hoessenbosch:

- Cultuurhistorie en landschap zijn belangrijke waarden van het gebied, aardkundige structuren (reliëf) moeten behouden blijven.
- Peelrandbreuk: hoogteverschillen zijn niet zichtbaar meer, heeft geen invloed op verdere ontwikkelingen. Verhoging is wel mogelijk om verdroging te bestrijden, maar wateroverlast moet voorkomen worden.
- Landbouw heeft negatief effect op natuur, kansen voor natuuraanleg.
- Landschapsverbinding creëren tussen Herperduin en Keent om soorten meer ruimte te geven en droogteproblemen te adresseren.
- Zandpad naar het noorden en de locatie van de speelplek worden als onlogisch ervaren. Hekken rond het theater verstoren de beleving en toegang tot de natuur, wat anders opgelost kan worden.
- Verbindingen creëren tussen natuur, agrarisch gebied en woonwijken.
- Stimuleer groen vanaf de voordeur. Trek natuurgebieden richting woonwijken en omgekeerd om beleving en toegang te verbeteren. Hiermee kan parkeeroverlast en CO2-uitstoot verminderd worden.

Infrastructuur

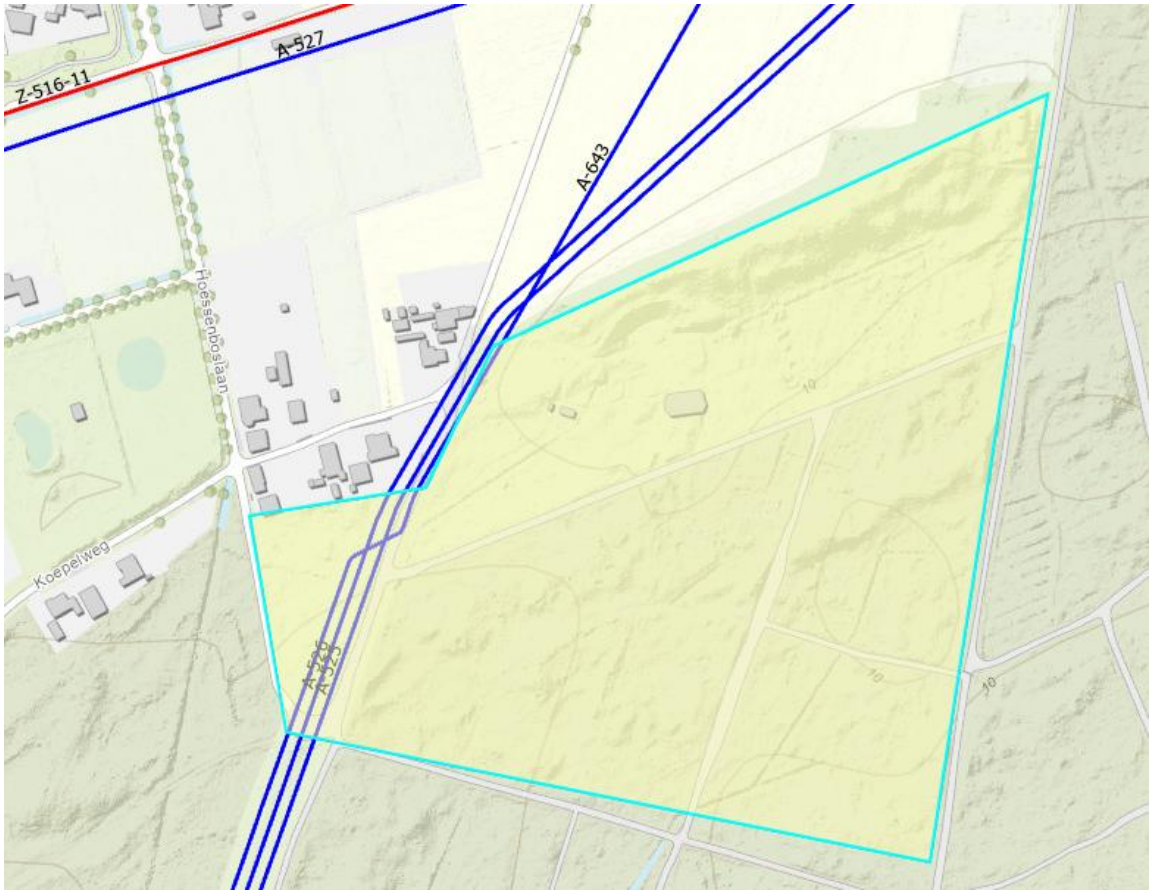
Onder de parkeerplaats liggen drie gasleidingen van Gasunie (zie figuur 7). Voor de ontwikkeling van Hoessenbosch betekent dit:

- Dat er in de belemmeringsstrook (5 meter aan weerszijden van de leidingen) niet gebouwd mag worden. Daarnaast zijn gesloten verharding zoals asfalt, het plaatsen van grote toestellen direct in de grond en het aanplanten van bomen in de belemmeringsstrook niet toegestaan. Extensieve recreatie zoals wandel- en fietspaden, een biodiversiteitsstrook en een speeltuin (zonder diep grondige of zware belasting) zijn wel mogelijk.
- Bij evenementen of meer parkeerplekken op de parkeerplaats, dient de belasting van deze voorzieningen/activiteiten gemeten te worden.
- Groepsrisico en plaatsgebonden risico spelen een rol bij de gebiedsontwikkeling: Een kwantitatieve risicoanalyse is nodig om veiligheidsmaatregelen te bepalen.
- Vanuit de Gasunie wordt er ruimte gereserveerd voor energietransitie projecten (zoals waterstof- of CO_2-transport).

Routes:

- De parkeerplaats is aangesloten op wandelnetwerk. Vanuit de entree lopen ruiter- en menroutes en het een mountainbikeroute (zie figuur 10). Het fietsroutenetwerk is niet direct aangesloten op entree Hoessenbosch.

Figuur 6 Gasleiding gelegen onder entree Hoessenbosch (bron: Gasunie)

Recreatieve voorzieningen

- Naast de parkeerplaats is het lokale Openluchttheater Hoessenbosch gelegen. Het Openluchttheater bestaat 75 jaar. Bezoekers kunnen er terecht voor toneelvoorstellingen, muziek, cabaret en evenementen georganiseerd. Er is ruimte voor zo'n 150 bezoekers.
- Het Openluchttheater heeft vanuit de Provincie Noord-Brabant een subsidie toegekend gekregen vanuit de verordening Inrichting Landelijk Gebied en het Plattelandsontwikkelingsprogramma. Mede hierdoor is in 2014 het multifunctionele gebouw van het Openluchttheater is in 2014 gerealiseerd.
- De entree beschikt over informatieborden over het gebied.

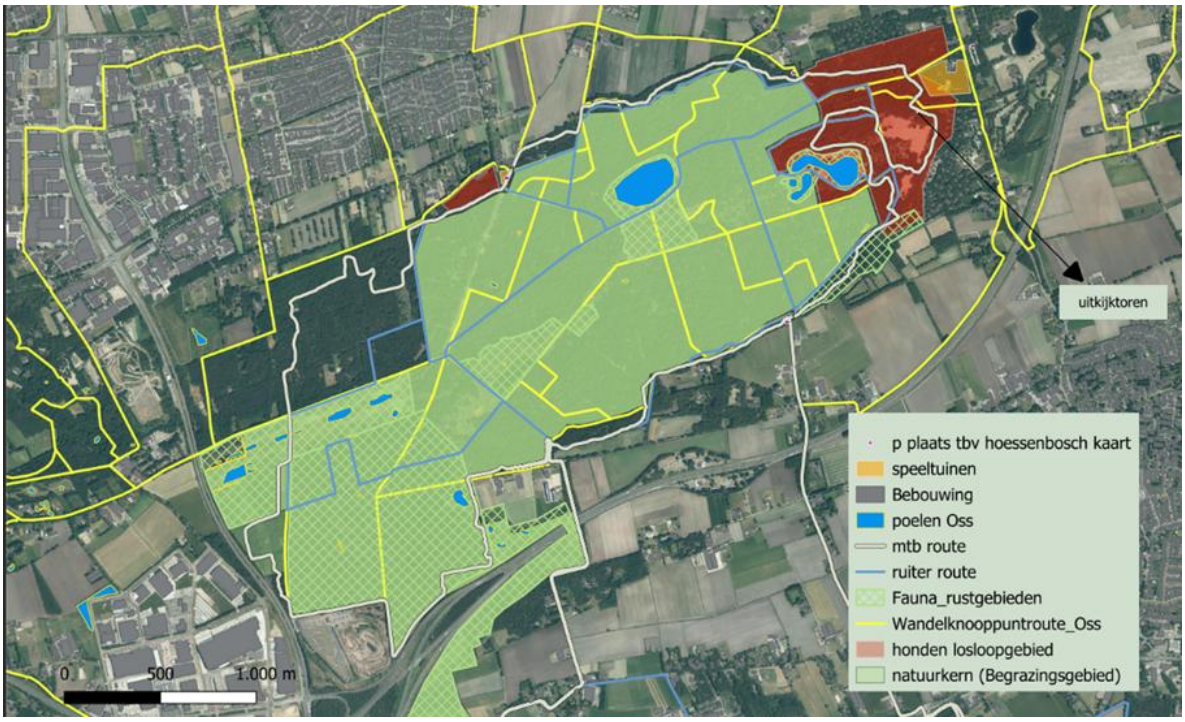
- Aan de parkeerplaats ligt een hondenlosloopgebied.
- Bij de entree is een natuurspeeltuin ‘Het Klauterwoud’ gelegen.
- De (recreatieve)voorzieningen voor een entree beperkt, onder andere door de afwezigheid van bijvoorbeeld een horecalocatie en toiletten. De dichtstbijzijnde horeca gelegenheid in de
- Maashorst is Pan & Zo. Dit ligt ongeveer 3,5 km verderop.

Figuur 9 Informatieborden bij entree Hoessenbosch

Figuur 8 Het Klauterwoud bij entree Hoessenbosch

Figuur 7 Basiskaart Herperduin met recreatieve voorzieningen en infrastructuur

Verkeer

De gemeente Oss heeft in september en oktober 2023 verkeers- en voertuigtellingen gedaan door middel van telslangen. De telslangen lagen op de Hoessenboslaan (01) en de Koepelweg (02) (zie figuur 11).

De verkeers- en voertuigtellingen laten zien dat:

- Het overgrote deel van het verkeer langs Hoessenboslaan (locatie 1) rijdt.
- Op locatie 1 het in weekenden zonder activiteiten ongeveer 1,5x zo druk als doordeweeks.
- Op locatie 2 is het in weekenden zonder activiteiten ongeveer net zo druk als doordeweeks.
- Tijdens het Hoessenboschfestival in het weekend er bijna 4x zoveel verkeer geteld is op locatie 1 en op locatie 2 75% meer.

- Locatie 2 bij theatervoorstellingen in de weekenden zo'n 65% meer gebruikt wordt dan in weekenden zonder activiteiten. Voor locatie 1 is dit bijna 40%.

Figuur 10 Locaties telslangen verkeers- en voertuigtellingen gemeente Oss 2023

Aandachtspunten voor ontwikkeling Hoessenbosch

- Beperkingen voor ontwikkeling van entree Hoessenbosch door ligging in Natuurnetwerk Brabant.
- Beperkingen voor ontwikkeling van entree Hoessenbosch door ligging entree Hoessenbosch ligt in Groenblauwe waarden.
- Geen horeca en toiletten aanwezig bij entree Hoessenbosch. Dichtstbijzijnde is ongeveer 3,5 km verderop.
- Ligging gasleidingen onder parkeerplaats en beperkingen van belemmeringsstrook.

Bijlage 2: Beleidsanalyse en omgevingsanalyse

In de beleidsanalyse zijn verschillende beleidsdocumenten die van toepassing zijn op de ontwikkeling van entree Hoessenbosch geanalyseerd. De omgevingsanalyse bestaat uit andere relevante onderzoeken zoals de visie van het Openluchttheater, de VELIN richtlijnen, resultaten van het bezoekersstromenonderzoek De Maashorst en de resultaten van de Leefstijlvinder zijn ook in dit hoofdstuk toegevoegd.

Gebiedsvisie De Maashorst

- In 2023 is de gebiedsvisie De Maashorst[3] opgesteld.
- De gebiedsvisie schetst het toekomstbeeld voor De Maashorst in 2050 en geeft inzicht in de kansen en knelpunten voor het gebied.
- Balans tussen recreatie en de (kwetsbare) natuur is een belangrijk aandachtspunt.
- Recreatieve zonering (de juiste bezoeker op de juiste plaats) biedt kansen
- Om de druk op de kwetsbare natuur te verlichten is een indeling in 'schillen' gemaakt: natuurkern (rust, minimale verstoring), natuurschil (extensieve recreatie en natuurbeleving) en levendige schil (geschikt voor intensieve recreatie) (zie figuur 12).

Figuur 11 Kaart gebiedsvisie De Maashorst met Herperduin ingedeeld in schillen

Kansen voor Herperduin en Hoessenbosch vanuit de gebiedsvisie:

- Uitbreiding van recreatiemogelijkheden bij entree Hoessenbosch
- Archeologische vondsten en cultuurhistorische elementen onderhouden en bekender en beleefbaar maken. Wijstgronden en breuklijnen zijn bijvoorbeeld beleefbaar in 2050.
- Informatievoorziening over de grote grazers is een kans omdat een deel van de bezoekers zich onveilig voelt.
- Algemene waardering recreatieve poorten is goed, maar er is te weinig sturing op recreatie. Veel mensen gaan naar dezelfde plek.
- Voorzieningen voor mensen met een beperking verbeteren. Kansen liggen bij het aanleggen van nieuwe en het verbeteren van bestaande poorten, maar ook bij het realiseren van routes vanuit de poorten.
- Gemengde paden: de paden met verschillende soorten gebruikers worden als onveilig ervaren en kunnen zorgen voor onoverzichtelijke situaties.

[3] Gebiedsvisie De Maashorst, https://natuurgebieddemaashorst.nl/wp-content/uploads/2024/02/20231109_gebiedsvisie_DeMaashorst_DEFINITIEF_LR.pdf

- Uitbreiding van (korte) routes en recreatie in de natuur- en levendige schil is een kans. Verbinding tussen de dorpen behouden is belangrijk.
- Herperduin heeft een dunne natuurschil. Hierdoor zijn er beperkte mogelijkheden om de routestructuren van de natuurkern naar de natuurschil te verleggen. Bestaande routes worden daarom behouden.

Beheer- en inrichtingsplan De Maashorst

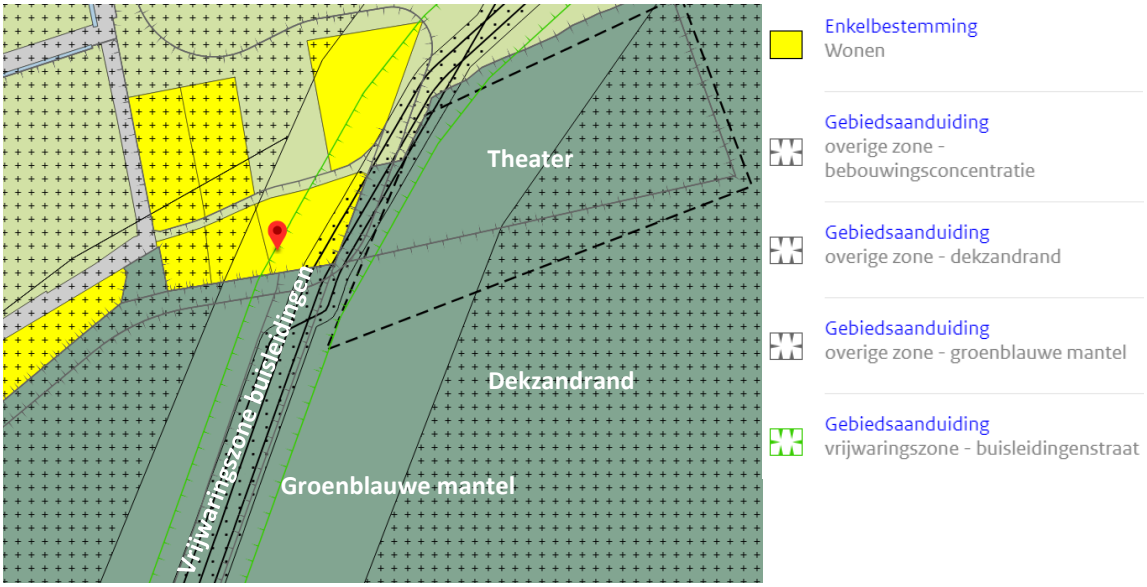

- In januari 2024 is het Inrichtings- en Beheerplan (IBeP) De Maashorst 2023-2028 opgeleverd. In het plan ligt de nadruk op beheer door middel van "procesnatuur", waarbij begrazing het belangrijkste instrument is.
- Streven is om een aaneengesloten natuurgebied te realiseren. De natuurkern is nog niet volledig verworven, maar het doel is om deze in 2027 compleet te hebben. Dit sluit aan bij het provinciale Natuur Netwerk Brabant.
- Verdroging wordt aangepakt met maatregelen zoals het verondiepen en dempen van watergangen, plaatsen van stuwen, creëren van waterbuffers en natuurlijke inrichting van waterlopen. Ook wordt geleidelijk omgeschakeld van naald- naar loofbos.
- Ecologische verbindingen naar andere natuurgebieden is gewenst om biodiversiteit te versterken en flora en fauna te bevorderen.
- Recreatie wordt verder ontwikkeld en gezoneerd. In de natuurkern ligt de nadruk op rust en stilte, terwijl de natuurschil recreatieve routes en voorzieningen biedt, vooral rond de recreatieve entrees.
- Faunabeheer wordt geharmoniseerd tussen de eigenaren en regelmatig geëvalueerd. Monitoring van ecologische en hydrologische ontwikkelingen wordt voortgezet en uitgebreid met onderzoeken naar de interactie tussen bezoekers en grote grazers.
- Handhaving wordt versterkt om de kwetsbare natuur te beschermen en het publiek te informeren.
- Verbinden van de Zuidelijke Maashorst en Herperduin via de natuurbruggen over de A50 en N324
- De natuurkern van Herperduin wordt omringd door een smalle natuurschil. Sommige gebruikersgroepen (bijvoorbeeld ruiters en menners) ervaren dit als knelpunt en mogelijk neemt dit door groei van bezoekers toe.
- Vanaf 2035 zal de begrazing in de Maashorst onder voorwaarden (zoals in de gebiedsvisie Maashorst vermeld) uitbreiden naar de natuurschil. Bij het aantrekkelijker maken van de natuurschil in Herperduin moet hier rekening mee gehouden worden. Als uitgangspunt gehanteerd dat in een straal (ca. 500 meter) rondom de poorten en entrees geen begrazing plaatsvindt.
- In de natuurkern van Herperduin mogen activiteiten en evenementen plaatsvinden. In 2024 wordt dit uitgewerkt in een activiteiten- en evenementenplan. Huidige evenementen mogen nog tot 2027 plaatsvinden. Een toets aan de Wet Natuurbescherming maakt deel uit van de vergunningverlening.

Voor de ontwikkeling van ingang Hoessenbosch is het belangrijk om rekening te houden met de smalle natuurschil, de uitbreiding van de begrazing daarnaartoe vanaf 2035 en het (nog te ontwikkelen) evenementenplan voor Herperduin.

Bestemmingsplannen Hoessenbosch

- Entree Hoessenbosch heeft een gebiedsaanduiding 'Dekzandrand', 'Groenblauwe mantel' en 'Buisleidingen'[4].

Quickscan Natuur Hoessenbosch te Berghem

De Quickscan natuur Hoessenbosch te Berghem is in opdracht van Ruimtemeesters advies B.V. in 2024 opgesteld door BLOM ecologie. Dit rapport is opgesteld om de beoogde ruimtelijke ingreep van het Hoessenbosch festival op het terrein van het openluchttheater en het aangelegen agrarische perceel te toetsen.

- Het terrein is gelegen binnen het Natuurnetwerk Brabant (NNB) en de gedeeltelijk in Groenblauwe waarden. Bij organisatie van festivals is toetsing aan het beleid van NNB en Groenblauwe waarden nodig. Hierbij moeten de negatieve effecten aangegeven worden en de positieve bijdrage zoals mitigatie en compensatiemaatregelen worden bepaald en geborgd.
- De afstand van 15 km tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied sluit negatieve effecten uit.
- Er zijn geen beschermde planten aanwezig. Het gebied bestaat voornamelijk uit inheemse soorten en kent een hoog onderhoudsbeeld.
- Geen directe effecten van een festival op grondgebonden zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen of insecten
- Vleermuizen gebruiken het gebied voor vliegbewegingen, maar er worden geen verblijfplaatsen aangetast
- Het terrein is wel een broedgebied voor algemene soorten vogels.

Conclusies en maatregelen vanuit BLOM rapport

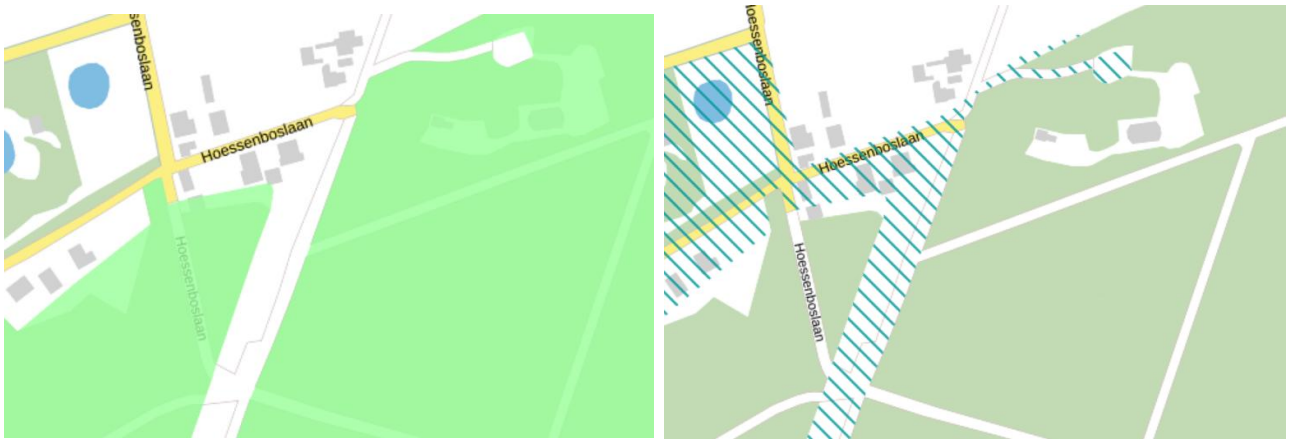
- De geplande ruimtelijke ingreep veroorzaakt geen overtreding van de verbodsbepalingen met betrekking tot soortenbescherming en houtopstanden.
- Toetsing aan het beleid van Natuurnetwerk Brabant (NNB) en de Groenblauwe waarden is nodig.

[4] Ruimtelijke plannen https://www.ruimtelijkeplannen.nl/view

- Voor de opbouw van een festival is een ecologische inspectie nodig waarin gekeken wordt naar de huidige situatie van de flora en fauna in het plangebied en de directe omgeving. Bij de opbouw van een festival geldt de algemene zorgplicht en specifieke zorgplicht.
- Activiteiten moeten buiten het broedseizoen plaatsvinden
- Voer voorafgaand aan werkzaamheden een inspectie uit om actuele flora- en fauna-omstandigheden te beoordelen.
- Bescherm flora en fauna tijdens werkzaamheden en geef dieren de gelegenheid om te verplaatsen. Aanwezig bodemmateriaal of vegetatie bijvoorbeeld gefaseerd verwijderen.
- Bij voorkeur de planlocatie niet verlichten. Indien noodzakelijk, vleermuisvriendelijke verlichting toepassen.
- Eenmaal per jaar is een ecologische inspectie nodig
- Advies om verstoring van fauna minimaliseren door geluiddempende en optische schermen. Akoestisch onderzoek is echter nog niet uitgevoerd.

Figuur 13 Ligging entree Hoessenbosch in Natuurnetwerk Brabant

Figuur 12 Ligging entree in Groenblauwe Waarden

Wanneer er bij entree Hoessenbosch beoogd wordt om een festival te organiseren, dan is het belangrijk om rekening te houden met de toetsing aan het beleid van NNB en Groenblauwe waarden. Voor deze toetsing moeten de negatieve effecten van een festival aangegeven worden, de mitigatie- en compensatiemaatregelen bepaald en geborgd worden.

Geohydrologisch onderzoek en maatregelenkaart Maashorst

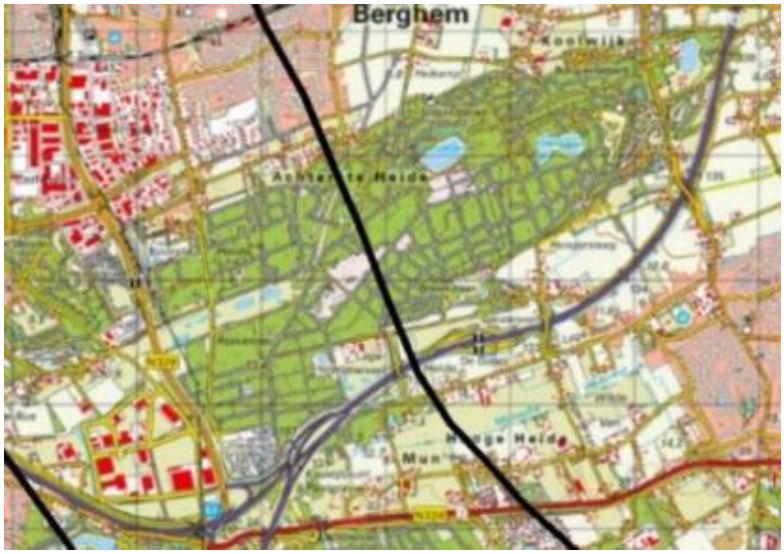
Het geohydrologisch onderzoek en maatregelenkaart Maashorst[5] is in 2023 opgesteld voor Waterschap Aa en Maas. Doel van het onderzoek is om de oppervlakte- en grondwatersystemen van De Maashorst klimaat robuuster maken.

- Door Herperduin, ten westen van entree Hoessenbosch, loopt de 'naamloze breuk' (zie figuur 15)
- Sinds de jaren '90 wordt gewerkt aan het tegengaan van verdroging in de Maashorst door bosuitdunning, demping van watergangen, en omzetting van landbouwgrond naar natuur.
- Ontwateringsmaatregelen zijn deels verwijderd of verondiept om de grondwaterstanden te verbeteren.
- Ondanks inspanningen zijn de grondwaterstanden in delen van de Maashorst verder gedaald sinds 1985.

[5] Geohydrologisch onderzoek en maatregelenkaart, Waterschap Aa en Maas, 2023 https://www.aaenmaas.nl/publish/pages/2229/bi1417-rhd-zz-xx-rp-z-0003_eindrapport_6_maart_2023_1.pdf

- Verstedelijking tussen 1985 en 2020 (woningbouw en bedrijventerreinen) heeft geleid tot een gemiddelde verlaging van de gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) met circa 50 cm in stedelijke uitbreidingsgebieden.
- In landbouwgebieden is de gemiddeld laagste grondwaterstand (GLG) verder gedaald door toegenomen beregening met grondwater.
- De aanleg van de A50 ten westen van de Maashorst had een relatief beperkt effect op de grondwaterstanden.
- De berekende GHG ligt in Herperduin over het algemeen tussen de 2 en 3 meter onder het maaiveld en is hiermee een droger deel in de Maashorst.
- De berekende GLG ligt in Herperduin 3 meter onder maaiveld of dieper en is hiermee een droger deel in de Maashorst.
- Vanwege de droogte in het gebied zijn de afgelopen 30 jaar in de waterhuishouding maatregelen gericht op het vernatten van Herperduin en de omgeving, zoals het dichtmaken van sloten.
- Bij Hoessenbosch in de buurt is maar één sloot gelegen; namelijk bij de Zevenbergseweg. Hier ligt een knelpunt om water vast te houden. Het water loopt hier gemakkelijk het gebied uit richting het lager gelegen gebied: knooppunt Paalgraven.
- Maatregel die hiervoor onderzocht wordt is het verondiepen van de sloot en het water via de natuurlijke watergang laten lopen. Hiervoor is het nodig om de natuurlijke watergang te verbeteren/creëren.
- Om in Herperduin tegendruk te bieden is het belangrijk dat de grondwaterstand in (agrarische) gronden rondom Hoessenbosch op te stuwen en dus te vernatten. Hierbij zijn de beplanting en teelt van agrarische gronden ook van belang.
- Kans om de ontwikkeling van entree Hoessenbosch en het klimaat robuuster maken van Herperduin te combineren.

Figuur 14 Naamloze breuk die door Herperduin loopt

Nota landschapsbeleid

De nota landschapsbeleid[6] is opgesteld in 2015 door de gemeenteraad van Oss. Het plan vormt een leidraad voor ruimtelijke ontwikkelingen en landschapsplannen.

- De gemeente Oss kent vijf landschapstypen (uiterwaarden, oeverwal, komgebied, dekzandrand, dekzandrug), elk met een visie voor behoud van identiteit en contrast. Entree Hoessenbosch heeft landschapstype: dekzandrug.

[6] Nota Landschapsbeleid, Gemeente Oss, 2015 https://www.oss.nl/bestuur_en_organisatie/verordeningen-en-beleidsdocumenten/Beleidsdocumenten.htm

- Een visiekaart en matrix geven per landschapstype richting aan met betrekking tot karakteristiek, streefbeeld, beplanting en rol van thema's. Dienen als toetsingskader voor toekomstige plannen.
- De gemeente heeft zowel een toetsende als een stimulerende rol in het bewaken van de landschappelijke kwaliteit.
- Het landschap is continu in ontwikkeling door menselijke invloeden zoals woningbouw, infrastructuur, en natuurbescherming. Dit vraagt om een evenwicht tussen behoud van historische structuren en nieuwe functies.
- Streven naar een vitaal, herkenbaar en gevarieerd landschap met ruimte voor mens, natuur en economische functies, waarbij ruimtelijke kwaliteit en duurzame ontwikkeling centraal staan.
- Uitdagingen omvatten schaalvergroting in de landbouw, toenemende verstedelijking en verrommeling. Tegelijkertijd zijn er kansen in recreatie, natuurbeheer, en hergebruik van agrarische gebouwen.

- Provinciale gebiedspaspoorten (Maaskant en Peelrand) en gemeentelijke toekomstvisies vormen de leidraad voor gebiedsgerichte ontwikkeling.
- Gebiedspaspoort Peelrand, waarin entree Hoessenbosch gelegen is, heeft de ambitie om kleinschalige afwisselende karakter van het landschap van de Peelrand te versterken. Dit willen ze in samenhang met de ontwikkeling van nieuwe economische dragers, een betere recreatieve toegankelijkheid en goede verbindingen met Herperduin.
- Aan de rand van Hoessenbosch ligt een groot stuifduinencomplex. Dit is aardkundig waardvol. Er is een grote houtwal aangelegd om Herpen te behoeden van het opstuivende zand. Deze wal is inmiddels ongeveer 8 meter hoog.

Vanuit landschapsbeleid is het voor entree Hoessenbosch van belang om rekening te houden met het landschapstype dekzandrug, uit te gaan van gebiedspaspoort Peelrand en rekening te houden met aardkundig waardevol gebied aan de rand van Hoessenbosch.

Visie Openluchttheater Hoessenbosch
Gemeente Oss heeft in het coalitieakkoord 2022-2026 de wens uitgesproken om meer ruimte te geven aan de recreatieve ontwikkeling van entree Hoessenbosch om hiermee recreatie in Herperduin beter te spreiden. Stichting Openluchttheater Hoessenbosch heeft daarom in 2023 een visie Openluchttheater Hoessenbosch opgesteld.

- **Missie:** Ruimte bieden aan talenten en professionals met een hart voor cultuur en natuur, en verbindingen leggen op ecologisch, educatief, cultureel en recreatief vlak.
- **Visie:** Toegankelijke cultuurbeleving creëren op een unieke locatie, waarbij natuur en activiteiten elkaar versterken en een breed publiek wordt aangetrokken.
- **Strategische aandachtsgebieden:**
  - Jaarrond culturele activiteiten met een breed aanbod (theater, muziek, workshops, educatie).
  - Professionalisering van bestuur en vrijwilligersorganisatie, met nadruk op transparant bestuur.
  - Toekomstbestendig maken van gebouwen en terrein, focus op theater, educatie, recreatie, ecologie en bedrijfsleven.
  - Uitdragen van duurzame ontwikkeling en versterking van bekendheid als culturele en recreatieve plek.
  - Lokale en regionale activiteiten met aanvullende externe producties; winst gebruiken voor minder rendabele voorstellingen zoals kinderactiviteiten.
  - Samenwerken met andere culturele podia, bedrijven en onderwijs om bereik en impact te vergroten.
- **SWOT**
  - Sterktes: Authentieke locatie, betrokken vrijwilligers, eigen producties, sluitende exploitatie.

- Zwaktes: Onderhoudsbehoefte van gebouwen, zichtbaarheid, afhankelijkheid van vrijwilligers.
- Kansen: Steun van gemeente Oss, samenwerkingen, subsidies.
- Bedreigingen: Strikte regelgeving, bestemmingsplan, natuur- en geluidseisen.

- **Wensen op korte termijn**
- Verbetering infrastructuur (parkeren, toegankelijkheid)
- Uitbreiding verlichting voor veiligheid
- Bewegwijzering naar het theater

VELIN richtlijnen
De VELIN (vereniging van leidingeigenaren in Nederland)[7] richtlijnen voor grondroer en overige activiteiten is opgesteld in 2019. De VELIN richtlijnen zijn opgesteld om graafschade aan leidingen en kabels te voorkomen. Dit is van toepassing op Hoessenbosch omdat onder de parkeerplaats gasleidingen liggen.

In de ontwerpfase van entree Hoessenbosch zijn de volgende richtlijnen van VELIN van toepassing:

- In de belemmeringsstrook (5 meter aan weerszijden van de gasleidingen) mogen pas activiteiten plaatsvinden als hier schriftelijk toestemming voor is gegeven.
- Overleg met de netbeheerder noodzakelijk bij ontwikkelingen zoals het aanbrengen van gesloten verharding, mechanisch invoegen van tentharingen, hei- of boorpalen, plaatsen van diepgewortelde beplanting, oprichten van een bouwwerk en het onttrekken van grondwater of aanleggen van leidingen is.
- Bij grotere, langer lopende projecten, wordt geadviseerd op een KLIC coördinator aan te stellen om plan- en uitvoeringstechnische problemen te voorkomen.
- Kabels en leidingen moeten worden aangelegd buiten de belemmeringenstrook.
- Bij het aanbrengen van een gesloten verharding boven de leiding moet in overleg met de netbeheerder een zettings- en/of sterkteberekening conform de NEN 3650 worden uitgevoerd.
- Overleg met de netbeheerder is nodig bij (tijdelijke) zware transporten over de leidingen. Hiervoor moet een plan van aanpak worden opgesteld. Hierin moet onder andere de uitvoeringswijze, transporttype en aantal bewegingen in staan.
- Bij aanleg van waterbergingen, sloten of vijvers moet er tussen de bodem en de bovenkant van de leiding minimaal 1 meter zitten.
- Als je hei- of boorpalen of tentharingen in of uit de grond wilt plaatsen, moeten er mogelijk berekeningen worden gemaakt om te bepalen of dit invloed heeft op de ligging van de leidingen. Deze berekeningen moeten worden ingediend bij de netbeheerder voor beoordeling en goedkeuring.

Resultaten bezoekersstromenonderzoek De Maashorst
In 2024 is in opdracht van de gemeente Oss en de gemeente Maashorst een bezoekersstromenonderzoek uitgevoerd. Doel hiervan was om de bezoekersstromen in het gebied en de behoeften van bezoekers in beeld te brengen. In dit onderzoek is gebruik gemaakt van Resono data en Strava Heatmap data. Daarnaast is er een enquête uitgezet en zijn er verschillende gesprekken gevoerd. Onderstaande resultaten hiervan zijn van toepassing op deelgebied Herperduin en entree Hoessenbosch.

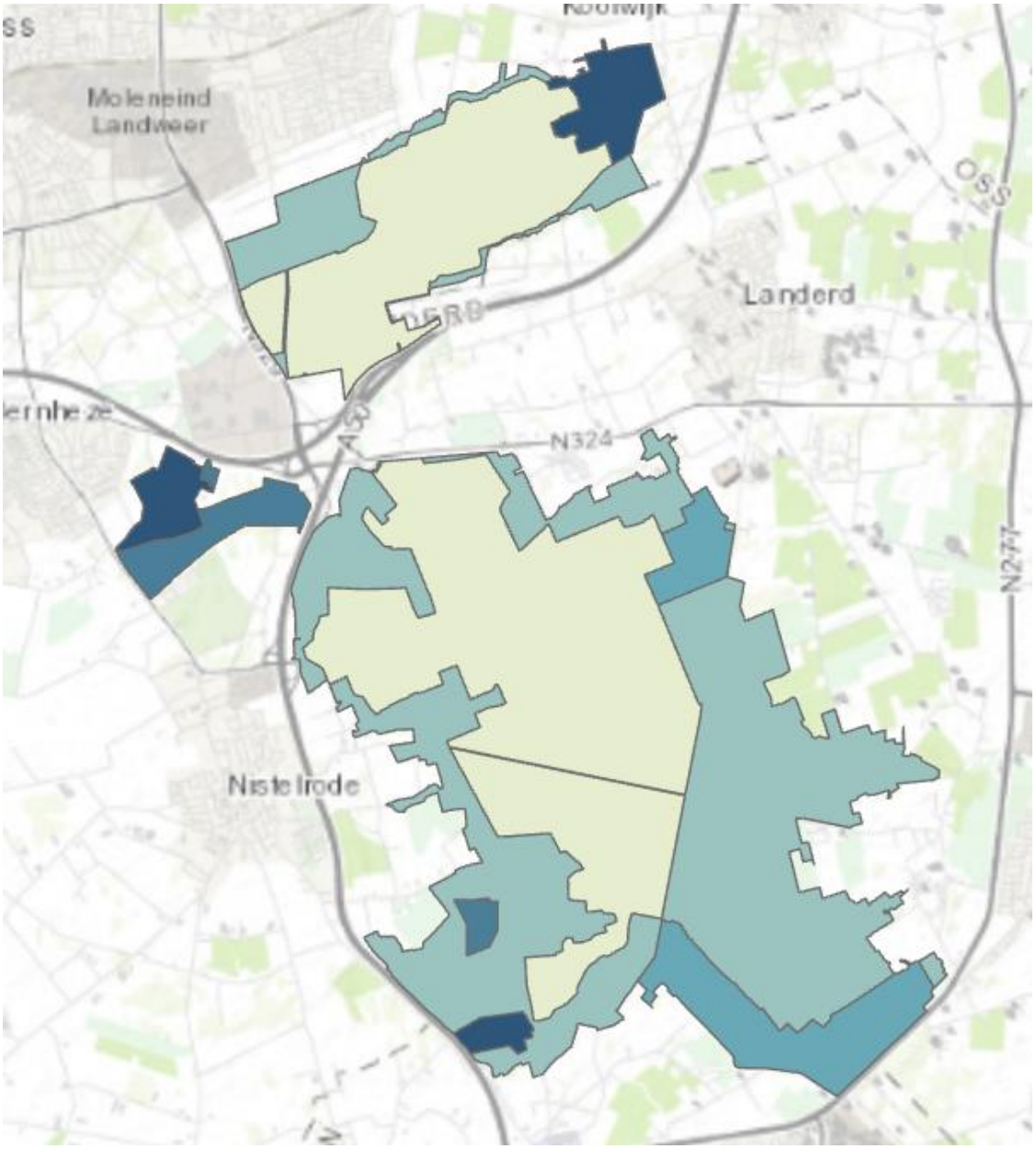
Resultaten De Maashorst als geheel

- Aantal jaarlijkse bezoeken Herperduin: 1.175.429. Dit is een bezoekdichtheid van 1.878 bezoeken per hectare per jaar. Dit is gemiddeld als je kijkt naar bezoekdichtheid van andere natuurgebieden. De andere deelgebieden van de Maashorst: Hooge Vorssel en Zuidelijke Maashorst hebben een bezoekdichtheid van 6.820 en 1.670 bezoeken ha/j.

[7] VELIN richtlijnen, 2019 https://www.velin.nl/cms/public/files/2019-09/1569415230_velin-graafvoorwaarden-april-2017-rev-sep-2019.pdf

- Binnen Herperduin is de bezoekdichtheid rondom Natuurpoort Herperduin veel hoger dan in de natuurkern en in het noorden van Herperduin (zie figuur 16).
- Over het algemeen blijven bezoekers in de deelgebieden waar ze voor komen. 12% gaat vanuit Herperduin naar de Zuidelijke Maashorst en maar 3% naar Hooge Vorssel
- 70% van de respondenten aan de Maashorst kiest voor een poort omdat het de dichtstbijzijnde of makkelijkst bereikbare entree is.
- Meeste bezoekers (80%) aan de Maashorst vertrekken vanuit huis
- 7% van de respondenten heeft aangegeven dat ze meestal via Hoessenbosch het gebied in gaan.

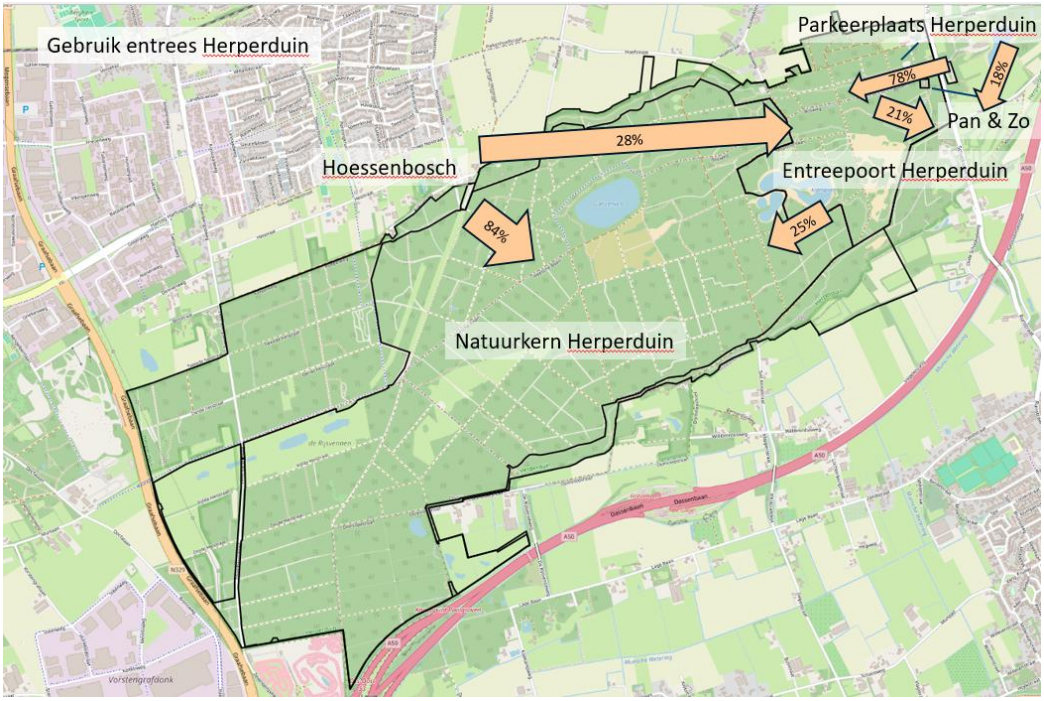
Figuur 15 Aantal bezoeken per hectare per jaar in De Maashorst op basis van Resono data

Resultaten deelgebied Herperduin

- Van het totale bezoek aan Herperduin gaat 40% de natuurkern in.
- 84% van de bezoekers aan Hoessenbosch is dezelfde dag ook gezien in de natuurkern. Van de Entreepoort Herperduin is dit 25%. Bezoekers aan de entreepoort blijven dus veelal bij de entree.
- Op basis van Strava data is te zien dat de paden tussen de twee entrees veel gebruikt worden. Naast het wandelroutenetwerk worden ook veel andere paden gebruikt. Het fietsroutenetwerk en MTB-route worden zichtbaar meer gebruikt dan andere paden.

Figuur 17 Kruisbezoeken deelgebied Herperduin op basis van Resono data

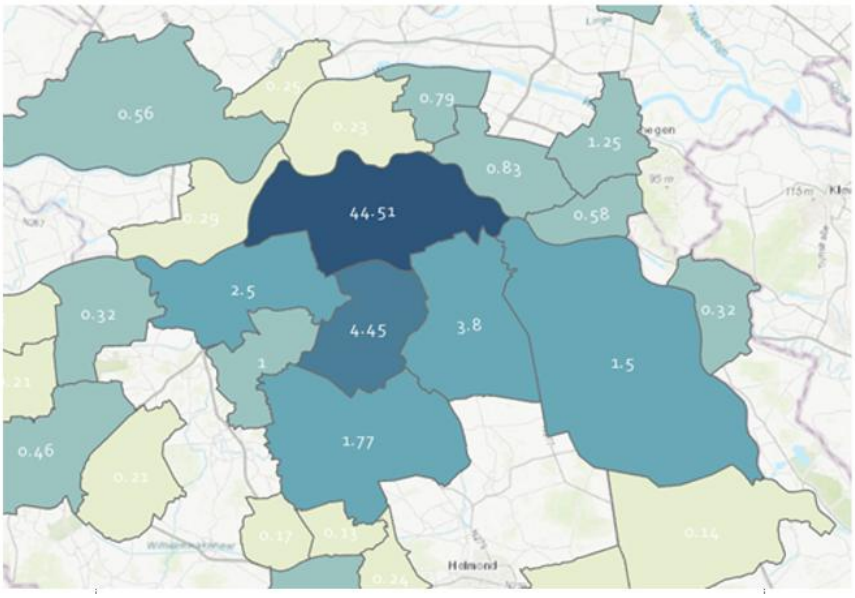
Figuur 16 Intensiteit gebruik wandel- en fietspaden in Herperduin (bron: Strava Heatmap, 2024)

Resultaten entree Hoessenbosch

- Recreatieve entree Hoessenbosch heeft +/- 119.000 bezoeken per jaar en parkeerplaats Herperduin (natuurpoort Kriekeput) +/- 207.000 bezoeken per jaar. Entree Hoessenbosch heeft de potentie om groei van bezoek op te vangen die passen bij deze entree.
- Bezoekers aan Hoessenbosch komen veelal (65%) uit de omliggende gemeenten (<25km). 45% van de bezoekers komt uit de gemeente Oss (zie figuur 19).
- Bij entree Hoessenbosch zijn volgens Resono data weinig wekelijkse en dagelijkse bezoekers. Ruim driekwart van de bezoekers aan recreatieve entree Hoessenbosch komt minder dan 1x per maand.
- Entree Hoessenbosch is volgens Resono data gemiddeld het drukst bezocht op maandag en zondag. Minst bezocht op woensdag.
- Van bezoekers aan recreatieve entree Hoessenbosch is 28% ook gezien bij de natuurpoort (inclusief hondenlosloopgebied) Herperduin (zie figuur 18). Maar een kleine groep (3%) is ook gezien bij restaurant Pan & Zo.
- Voor een derde (136) van de respondenten van de enquête was entree Hoessenbosch van toepassing. 55% was hierover (zeer) tevreden, 38% neutraal en 7% (zeer) ontevreden. Entree Herperduin en Hooge Vorssel (zeer) tevreden tussen de 70-75%
- De MTB route Herperduin en het fietsroutenetwerk langs het Ganzenven hebben een hogere intensiteit van gebruik (zie figuur 20).
- Intensiteit van wandelen op de paden tussen Hoessenbosch en het Ganzenven is hoog. Maar ook andere paden langs het Openluchttheater en langs het hondenlosloopgebied hebben een redelijk hoge intensiteit (zie figuur 21).

Figuur 18 Herkomst bezoekers entree Hoessenbosch

Figuur 19 Intensiteit fietssporten (bron: Strava Heatmap, 2024)

Figuur 20 Intensiteit wandelingen (bron: Strava Heatmap, 2024)

Leefstijlenonderzoek

De Leefstijlvinder geeft door middel van toeristische-recreatieve leefstijlen inzicht in de subjectieve motivaties van recreanten. Aan de hand van BSR-model is gekeken waar mensen in hun vrije tijd of op vakantie behoefte aan hebben, en wat de verschillen hierin zijn. De Leefstijlvinder onderscheidt de volgende leefstijlen, en is gericht op inwoners:

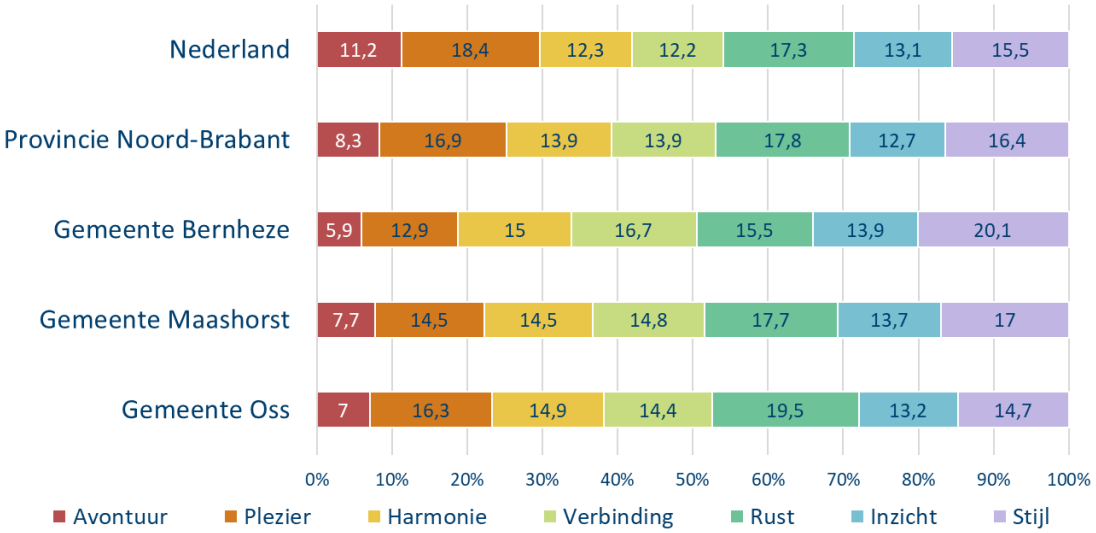
- Rustzoeker: Rust en regelmaat, eigen vertrouwde omgeving
- Inzichtzoeker: Rustige activiteiten, dingen leren en ervaren
- Stijlzoeker: Luxe, comfort en exclusiviteit
- Avontuurzoeker: Avontuurlijk en creatief
- Plezierzoeker: Plezier hebben
- Harmoniezoeker: Gezelligheid met familie en vrienden
- Verbindingszoeker: Je inzetten voor anderen

De Leefstijlvinder helpt om aanbod beter af te stemmen op de behoeften en wensen van doelgroepen, waardoor de bestemming gerichter kan inspelen op wat bezoekers daadwerkelijk zoeken en waarderen, en hierin ook kan sturen.

Resultaten entree Hoessenbosch

- De entree ligt in de gemeente Oss, naast gemeenten Maashorst en Bernheze en in de provincie Brabant. Uit het onderzoek van 'Bezoekersstromen Maashorst' blijkt dat een groot deel van de bezoekers aan Herperduin (65%) uit de omliggende gemeenten komen. Ruim 30% komt uit gemeente Bernheze. Het is daarom interessant om te kijken welke leefstijlen deze inwoners hebben.
- Inwoners van gemeente Oss zijn voornamelijk rustzoekers: met gemiddeld 19,5% is dit de grootste groep (zie figuur 22).
- In gemeente Maashorst (17,7%), en provincie Noord-Brabant (15,5%) zijn rustzoekers ook de grootste groep.
- Stijlzoekers vormen in de gemeente Bernheze de grootste groep (20,1%) (zie figuur 22).
- Landelijke gemiddelde laat zien dat de grootste groep gevormd wordt door Plezierzoekers (18,4%).
- Zie bijlage 1 voor meer informatie over de Rustzoeker en Stijlzoeker.

Figuur 21 Leefstijlverdeling inwoners gemeenten Oss, Maashorst, Bernheze, provincie Noord-Brabant en Nederland (Leefstijlvinder, 2024)

Aandachtspunten voor ontwikkeling Hoessenbosch vanuit beleid en overige onderzoeken

- In 2035 wordt het begrazingsgebied uitgebreid naar de smalle natuurschil. Het is belangrijk om rekening mee te houden bij de ontwikkeling van de entree. Als uitgangspunt wordt gehanteerd dat in een straal (ca. 500 meter) rondom de poorten en entrees geen begrazing plaatsvindt.
- Tot 2027 mogen evenementen plaatsvinden in Herperduin. Er wordt een evenementenplan opgesteld. Voor verguninningen moet een toets aan Wet Natuurbescherming worden gedaan.
- Het BLOM rapport geeft aan dat de ruimtelijke ingreep van Hoessenbosch geen overtreding van de verbodsbepalingen met betrekking tot soortenbescherming en houtopstanden veroorzaakt. Een vervolgstap omvat onder andere een toetsing aan het beleid van Natuurnetwerk Brabant (NNB) en de Groenblauwe waarden.
- Belangrijk om rekening te houden met het landschapstype dekzandrug, uit te gaan van gebiedspaspoort Peelrand en rekening te houden met aardkundig waardevol gebied aan de rand van Hoessenbosch.
- Toekomstbestendigheid en ontwikkeling van het theater Hoessenbosch is van belang.
- Bij de ontwerpfase rekening houden met de belemmeringsstrook van de gasleidingen en de VELIN richtlijnen.
- Bezoekersstromenonderzoek De Maashorst laat zien dat entree Hoessenbosch potentie heeft om de entree aantrekkelijker te maken voor passende doelgroepen ten behoeve van spreiding
- Volgens de Leefstijlvinder wonen met name de Rustzoeker en de Stijlzoeker rondom entree Hoessenbosch.

Bijlage 3: Participatie

Er hebben diverse participatieve momenten plaatsgevonden:

- Bijeenkomst omwonenden (bijeenkomst 20 december 2024)
- Bezoekersenquête (dec-jan 2024)
- Bewonersbijeenkomst scenario's 20-3-2025
- Gesprekken stakeholders (o.a. openluchttheater, grondeigenaar noordelijke percelen)

Participatie omwonenden 20 december 2024

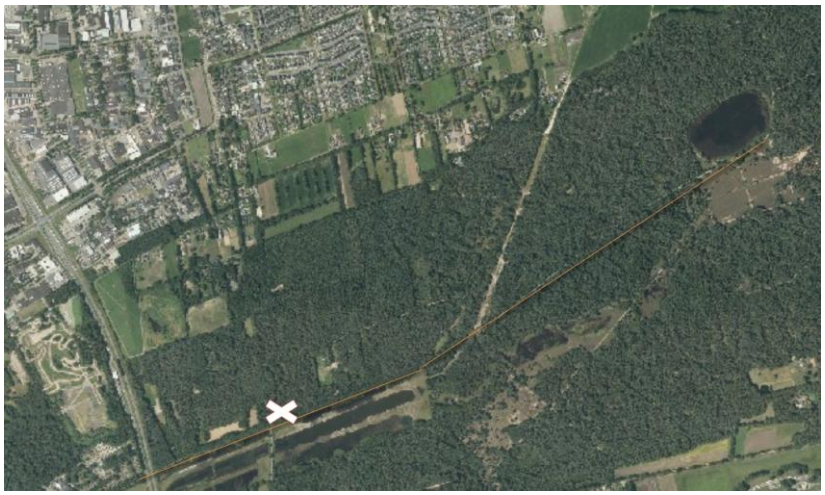
Op 20 december 2024 waren omwonenden van entree Hoessenbosch bij het Openluchttheater uitgenodigd om met ons in gesprek te gaan over entree Hoessenbosch. Ongeveer 12 omwonenden waren hierbij aanwezig. Doel van het gesprek was om inzicht te krijgen in hoe omwonenden de entree op dit moment ervaren, wat hun behoeften zijn en welke knelpunten zij zien.

Resultaten

Algemeen

- Meningen over horeca en rust zijn verdeeld, maar gedeelde mening over gewenst rust na zonsondergang
- Ingang aan de Zevenbergseweg wordt ook veel gebruikt door wandelaars (zie figuur 23). Goed om hier rekening mee te houden
- In de weekenden is het met name druk met mountainbikers en sportgroepjes bij de parkeerplaats. Van mountainbikers niet per se last. Over het algemeen blijven ze wel op de mountainbike route. Een vignet invoeren is ook als idee genoemd.
- 1 of 2 grote evenementen per jaar zijn prima, ook de voorstellingen/evenementen van het theater zijn prima, dat wordt ze ook gegund. Liever geen wekelijkse grote activiteiten/evenementen.

Figuur 22 Ingang Zevenbergseweg (Mariakapel) in Herperduin

Verkeer/parkeerplaats

- Toegangsweg naar de parkeerplaats is gevaarlijk. Je mag er 60km/h rijden maar er lopen/fietsen veel mensen en de weg is smal.
- Kans om een wandel- en fietsstrook toe te voegen aan de Hoessenboslaan om veiligheid te verhogen.
- Kans om Ontginningspad (fietspad van uit nieuwbouwwijk Piekenhoef) beter te ontsluiten met entree Hoessenbosch om verkeergebruikers op Hoessenboslaan meer te scheiden.

- Ondanks het regelmatig oplappen van de parkeerplaats, is de begaanbaarheid niet goed. Er is ruimte genoeg, maar er zijn veel kuilen. Verharden kan niet in verband met de gasleidingen die er onder liggen.
- Duidelijker de parkeerplekken aanduiden op de parkeerplaats, met bijv. boomstronken.
- Idee om parkeergelegenheid te ontwikkelen bij het weiland tussen de Heistraat en de nieuwe Heisstraat. Dit is gemeentegrond en werd tijdens grote evenementen zoals het Hoessenbosch gebruikt om te parkeren. Vanaf de Heistraat dan alleen bestemmingsverkeer naar de entree Hoessenbosch. De huidige parkeerplaats dan herinrichten als entree zonder parkeerplaats.

Overlast
- Nachtbezoek op de parkeerplaats: in de avond niet prettig om alleen langs de parkeerplaats te lopen
- Soms rijden auto's van nachtbezoek hard de Hoessenboslaan door. Hierdoor is het kruispunt Hoessenboslaan – Koepelweg een gevaarlijk punt.
- Op uitzonderlijke momenten zoals ijs op het Ganzenven of een evenement, dan wordt er geparkeerd langs de wegen, maar dit wordt niet als overlast ervaren.

Horeca
- Kleinschalige dag horeca, zoals horeca bij het theater of een foodtruck/barista, vinden omwonenden passend. Avond horeca zien omwonenden niet zitten.
- Voor het theater is het nu niet mogelijk om horeca te runnen omdat ze het niet kunnen exploiteren. Anders zouden ze er wel voor open staan.
- Kans om picknickbankjes en een watertappunt toe te voegen zodat mensen daar zelf wat kunnen eten en drinken.

Ontwikkeling/opwaarderen
- Onderhoud van het Klauterwoud kan verbeterd worden. In de zomer veel brandnetels en conditie van houten elementen wordt minder.
- Onderzoeken of het Klauterbos wel op de juiste plek ligt of dat het juist meer in het bos zou moeten liggen om ook kinderen mee aan de wandel te krijgen.
- Kans om de Osjesroute weer toe te voegen en deze te laten starten bij het Openluchttheater
- Educatie toevoegen is een idee, maar wordt niet als trekker naar entree Hoessenbosch gezien.
- Bedrijf met de dagbesteding zou een rol kunnen spelen in het gebied?

Resultaten bezoekersenquête
In de periode van 9 december tot 5 januari heeft de bezoekersenquête entree Hoessenbosch uit gestaan. De enquête is gedeeld op de project website entree Hoessenbosch van de gemeente Oss en door middel van QR codes bij de entree. 462 respondenten hebben de enquête volledig ingevuld. In de enquête zijn vragen gesteld over het bezoek aan deelgebied Herperduin en over het gebruik van entree Hoessenbosch.

Resultaten deelgebied Herperduin
Bezoekfrequentie
- De grootste groep respondenten (50%) bezoekt Herperduin wekelijks. 21% komt maandelijks, 15% dagelijks, 14% enkele keren per jaar.

Meest gebruikte ingang
- 80% van de respondenten geeft aan meestal entree Hoessenbosch te gebruiken bij een bezoek aan Herperduin. 8% gebruikt meestal ingang Kriekeput en 9% ingang Koolwijk.

Reden keuze ingang
- De reden dat respondenten voor entree Hoessenbosch kiezen is voornamelijk om het voor hen de dichtstbijzijnde of makkelijkst bereikbare ingang is (88%). Een kwart van de respondenten

komt er vanwege de goede parkeerplek. 20% kiest ervoor omdat het een rustig plek is, 15% om naar het Openluchttheater te gaan en 9% vanwege het hondenlosloopgebied.
- Respondenten (38) die naar Kriekeput gaan komen voornamelijk voor de horeca en toiletten (58%), goede parkeerplek (45%) en 32% omdat het makkelijk bereikbaar/dichtstbijzijnde parkeerplaats is.

Reden bezoek Herperduin
- Voornaamste reden om Herperduin te bezoeken is voor ontspanning en er even tussenuit (49%). Daarna voor rust en stilte (24%), sport en uitdaging (17%), gezelligheid en activiteiten (8%), en 2% voor interesse geschiedenis, flora en fauna in gebied.

Top 5 belangrijkste activiteiten Herperduin
- Wandelen langer dan een uur (32%)
- Wandelen korter dan een uur (20%)
- Hond uitlaten (16%)
- Mountainbiken (11%)
- Hardlopen, trimmen (7%)

Resultaten entree Hoessenbosch
Bezoekfrequentie Hoessenbosch
- Meeste respondenten bezoeken de ingang wekelijks (43%), 21% maandelijks, 19% enkele keren per jaar, 12% dagelijks of meerdere keren per dag.

Manier van bezoek
- De meeste respondenten bezoeken de ingang te voet (39%), een derde komt met de auto en een kwart komt met de fiets. 2% komt te paard of op andere manieren.

Overlast & problemen
- Het grootste deel (62%) van de respondenten heeft geen overlast of problemen ervaren tijdens hun laatste bezoek. 12% maakt zich zorgen over de toekomst. Mensen maken zich met name zorgen over drukte in het gebied door horeca en evenementen.
- 11% heeft overlast te ondervonden van mensen met (loslopende) honden en 11% van fietsende recreanten.

Kansen voor ontwikkeling Hoessenbosch
- Voor de ontwikkeling van Hoessenbosch wil 36% van de respondenten dat de entree blijft zoals het is.
- 34% zou graag zien dat er horeca toegevoegd wordt.
- Andere kansen die genoemd werden zijn het verbeteren van de begaanbaarheid van de parkeerplaats (wegdek), het uitbreiden van het hondenlosloopgebied, het Hoessenbosch festival en andere evenementen en de veiligheid verbeteren zoals de toegankelijkheid van toegangswegen en verlichting.

Horeca
- Van de respondenten heeft 45% geen behoefte aan een café of restaurant. Eenderde heeft behoefte aan kleine dag horeca voor lunch en een drankje. 16% heeft behoefte aan een café of restaurant om overdag en ’s avonds wat te eten, heeft behoefte aan picknicktafels om zelf te eten en 11% heeft behoefte aan foodtruck in de weekenden/vakanties.

Evenementen en activiteiten
- Wat betreft evenementen en activiteiten vinden respondenten het belangrijkst dat activiteiten en evenementen aansluiten bij de behoeften van bewoners uit de omgeving (42%), dat er een

bijzondere beleving wordt georganiseerd voor jong en oud (40%) en dat activiteiten inkomsten opleveren voor de instandhouding van het theater (38%).

Frequentie evenementen

- Over de frequentie van de evenementen wordt wisselend gedacht. 34% van de respondenten maakt het niet uit hoe vaak evenementen plaatsvinden, zolang er maar goed op de natuur gelet wordt. Ook 34% vindt dat er wel iets vaker wat georganiseerd mag worden. 21% vindt evenementen even vaak als nu plaats moeten vinden en van 10% mogen activiteiten en evenementen minder vaak plaatsvinden.

Theater

- 96% van de respondenten is bekend met het theater. 44% daarvan komt af en toe, 38% zelden of nooit en 14% komt er vaak.

Reden bezoek theater

- Iets meer dan de helft (272) van de respondenten heeft deze vraag ingevuld. Daarvan komt bijna de helft (46%) van de respondenten naar het theater voor voorstellingen, 40% voor muziekevenementen. 8% is vrijwilliger bij het openluchttheater en 5% treedt er op.

Samenstelling bezoek

- De meeste respondenten (35%) bezoeken Herperduin alleen of met de partner. 20% bezoekt het gebied met kinderen, 16% met familie/vrienden, 14% met de hond, 10% met een groepje (sportclub).

Leeftijdscategorie

- Bijna de helft van de respondenten (47%) is tussen de 46 en 67 jaar, een kwart valt in de groep 36-45 jaar (25%), 14% is 67+ en 14% is jonger dan 35 jaar.

Bewonersbijeenkomst scenario's 20 maart 2025

Scenario 1

- Over parkeren buiten het gebied werd wisselend gedacht. Voordeel: verhoogd sociale veiligheid, nu veel ongewenste bezoekers. Nadeel: afstand tot natuurgebied en bereikbaarheid theater en vraag in hoeverre parkeerplaats teruggegeven wordt en bijdraagt aan natuur.
- Fietsen en wandelen naar dit gebied stimuleren. Bijvoorbeeld door het fietspad van de landbouwlaan te koppelen
- Druk op de wegen, met name Zevenbergseweg in de gaten houden. Deze weg is al druk ivm crossbaan.
- Foodtruck en (pick)nick bankjes met watertappunt zijn een goed idee.
- Dit scenario vergroot de leefbaarheid van Berghem niet
- Nadeel dat evenementen in dit scenario niet echt mogelijk zijn.
- Klauterwoud opwaarderen en onderhoud goed borgen
- Idee: parkeren op het open stuk waar nu al de gasleidingen liggen?
- Idee: Natuureducatie bij het theater is een kans. Samenwerking met school de Singel, anderen scholen of opvangcentra.

Letterlijke reacties scenario 1

- Fietspad landbouwlaan koppelen om bezoekers op de fiets te stimuleren
- Natuureducatie bij het theater is een kans. Samenwerking met school de Singel, anderen scholen of opvangcentra.
- Jammer van dit plan. Haalt niet alle mogelijkheden uit het gebied
- Hoeveel mensen trek je daadwerkelijk weg van Herperduin?
- Groot nadeel is dat hier geen evenementen mogelijk zijn
- Dit scenario vergroot de leefbaarheid van Berghem niet (2x)
- Kans om het buitenklaslokaal in het najaar in het theater te doen?
- Jammer dat met dit plan de minste potentie van het gebied wordt benut
- Alleen kleinschalig graag
- Zevenbergseweg is erg druk ivm crossbaan etc. Dus bij ontwikkeling Hoessenboschz al de druk op de weg daar hoger worden (2x)
- Dit scenario is de enigste en beste optie
- Uitbreiding van picknickplaatsen is een leuk idee
- Meer bankjes rondom het Ganzenven. WC mogelijkheid
- Foodtruck goed idee in het weekend
- Fietsstraat Heistraat → Hoessenbosch
- Onderhoud en beheer van het Klauterwoud borgen
- Verkeersstromen beperken. Lokale bezoekers stimuleren of stimuleren om met de fiets of te voet te komen
- Afvalstromen nemen toe bij meer bezoek
- Parkeren bij Heistraat/Hoessenboslaan is veiliger. In de avond zijn er nu vaak ongewenste bezoekers
- Noordelijke percelen als gemeente aankopen voor natuurontwikkeling
- Theater ‘afgesloten’ houden in verband met veiligheid
- Watertappunten zijn een goed idee
- Illegaal parkeren aan de Koepelweg voorkomen
- Esch(?) maken met twee nieuwe kavels

Scenario 2

- Zorgen om verkeer: Zevenbergseweg is al erg druk en ontsluiting via Heistraat is niet mogelijk.
- Kleinschaligheid is positief. Scenario goed voor de leefbaarheid. Niet meer recreatie aantrekken.
- Scheiden van gebruikersgroepen: MTB & honden, parkeren en spelende kinderen
- Benutten van Theater is positief.

Idee: parkeren op het open stuk waar nu al de gasleidingen liggen?
Idee: samenwerking theater met school de Singel
Idee: scenario 1 en 2 combineren.
Idee: Fietspad van Ganzenven doortrekken naar theater

Letterlijke reacties

- Lost dit een probleem op of creëert het een nieuw probleem?
- Samenwerking theater met school de Singel
- Niet nog meer verkeer bij Zevenbergseweg en Heistraat
- Goede balans natuur en leefbaarheid omgeving voor alle leeftijden
- Mooi en goed plan voor jonge gezinnen in de omgeving. Goed voor de leefbaarheid
- Zevenbergseweg al veel verkeer door motorcross
- Na al die jaren eindelijk een keer de toren op mogen
- Horeca alleen overdag, niet in de avond
- Veiligheid in de avond/nacht als dit aantrekkelijker wordt?
- Fietspad van Ganzenven doortrekken naar theater
- Extra percelen toevoegen aan de natuur
- Sociale veiligheid wordt beter door verplaatsen parkeerterrein. Parkeren van scenario 1 opnemen in scenario 2
- Ontrafelen fietsen MTB-route en parkeren
- Verkeer is grootste zorg (Zevenbergseweg). Kun je het gebied onaantrekkelijk voor auto's maken?
- Liever niet meer recreatie
- MTB en honden tegelijk is ongelukkig.
- Spelende kinderen + parkeerplaats is ongelukkig
- Hoe zit het met de locatieprofielen?

Pluspunten:

- Theater wordt meer benut
- Klauterwoud opknappen
- Kleinschaligheid
- Beleefbaar landschap

Aandachtspunten

- Ontsluiting via Heistraat gaat niet lukken
- Geen Hoesenbosfestival
- Speeltuin grenst aan parkeerplaats

Scenario 3

Hoofdlijnen

- Zorgen om de verkeersafwikkeling en grote toestroom bezoekers. Zevenbergseweg is nu al erg druk, met name in weekenden door o.a. de motorcrossbaan. Verkeer via de Heistraat is niet geschikt. De weg is te smal.
- Zorgen om grootschaligheid en het soort bezoeker wat daarmee wordt aangetrokken.
- Enerzijds vind een deel dat het de leefbaarheid van Berghem vergroot, anderzijds vind een deel dat er geen geschikte plek meer is voor mensen die voor rust naar het gebied komen. Zorgen om overlast omwonenden en verstoring rust.

- Voorstel om meer in te zetten om met de fiets of wandelend te komen.

Letterlijke reacties

- Sociale veiligheid bij parkeerplaats is aandachtspunt (2x)
- Scenario 3 is de slechtste optie: Rust voor de natuur bewaren is belangrijk en geen grootschalige horeca realiseren.
- Alle voorzieningen naar de Zevenbergseweg
- Verkeer via heistraat gaat een heel groot probleem worden. Weg is veel te smal
- Zevenbergseweg heeft al veel overlast van motorcross terrein. Idee: toegang door Piekenhoef?
- Zevenbergseweg is al te druk ivm crossbaan. Extra verkeer voor horeca is teveel
- Zevenbergseweg heeft al teveel verkeer in de weekenden vanwege onder meer het motorcircuit.
- Los je een probleem op of creëer je juist een extra probleem?
- Te grote toestroom van recreanten
- Heistraat is niet geschikt als toegangsroute
- Overlast omwonenden
- Dit is een onrealistisch plan
- Geen goed plan, te grootschalig
- Scenario 3 past niet in de geschetste doelstelling
- Scenario 3 geen goed plan. Veel te commercieel en teveel toename van het verkeer terwijl de omgeving er niet op ingericht is.
- Alleen kleinschalig, geen grootschalige recreatie
- Horeca aan rand natuurtheater
- Scenario 3 is foute boel
- Grootschalige horeca trekt ander bezoek dan wandelaars en fietsers
- Gebied te klein voor deze grote verandering
- Trekt veel bezoekers van buiten de omgeving. Grote verandering
- Te veel! Niet het goede karakter van de omgeving aantasten.
- Rustzoekers worden vergeten
- Verkeer is al een probleem, dat wordt met scenario 3 nog erger.

- Voor de leefbaarheid van Berghem en jonge gezinnen is dit een heel mooi plan
- Pluspunt dat grote evenementen mogelijk zijn
- Hebben jullie ook gedacht aan meerdere kleinschalige toegangsplekken? Zoals parkeerplaats bij Koolwijk
- Gaaf plan!
- Goed voor leefbaarheid Berghem en om een festival plaats te laten vinden
- Parkeerplaats waar nu Klauterwoud is
- Welk publiek denken jullie aan te trekken met horeca? In ieder geval veel mensen die niet in de natuur gaan recreëren. Wandelen helpt van het publiek.
- Wel aparte mountainbikeroutes
- Mooi dat met dit plan mens en natuur dichter bij elkaar worden gebracht
- Nodig bezoekers uit om met de fiets te komen. Dit leidt tot minder verkeer, is duurzamer, beperkt overlast, beter voor het milieu en rust in het gebied.

Verslaglegging opiniecommissie

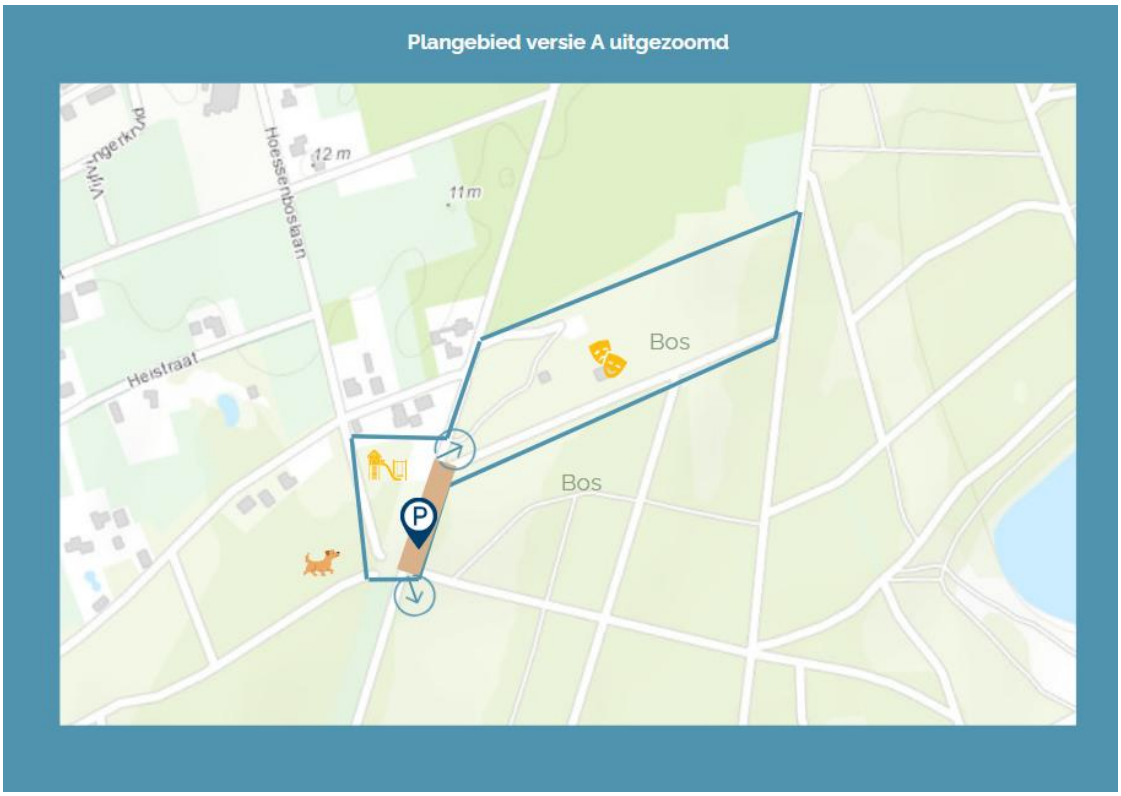
De verslaglegging van de is de opname van de bijeenkomst op donderdag 15 januari 2026. De opname is terug te luisteren via:

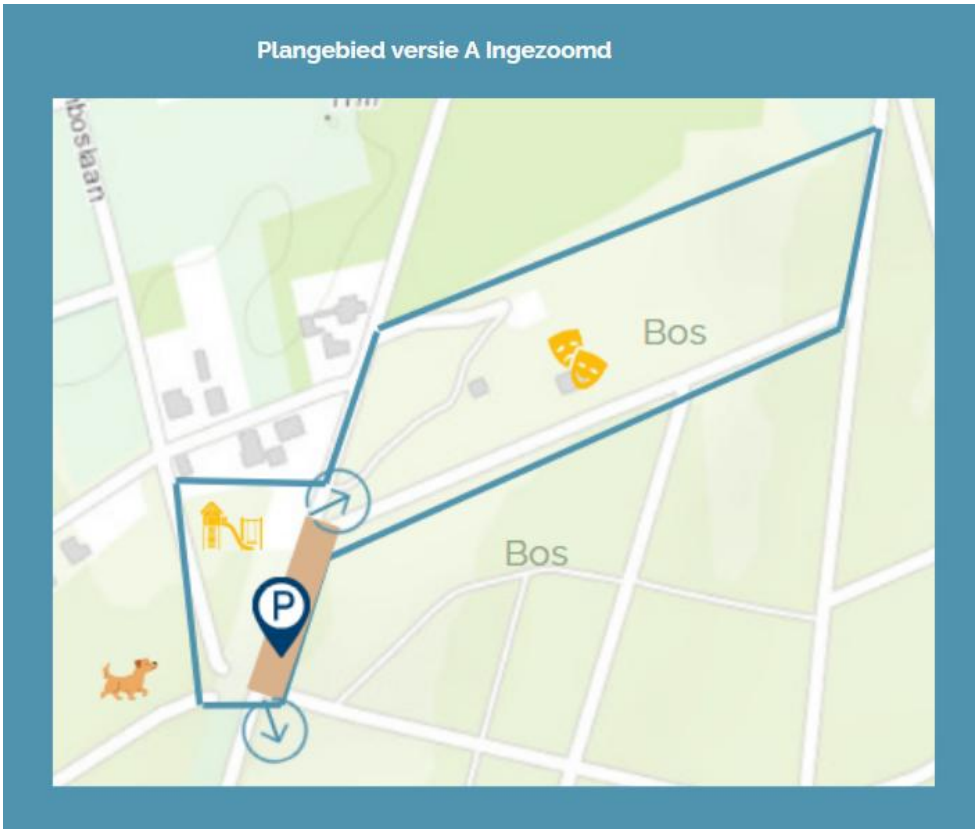
https://oss.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Index/b2c36008-8746-436d-84ce-42998d0f13f3

Bijlage 4: Scenario's

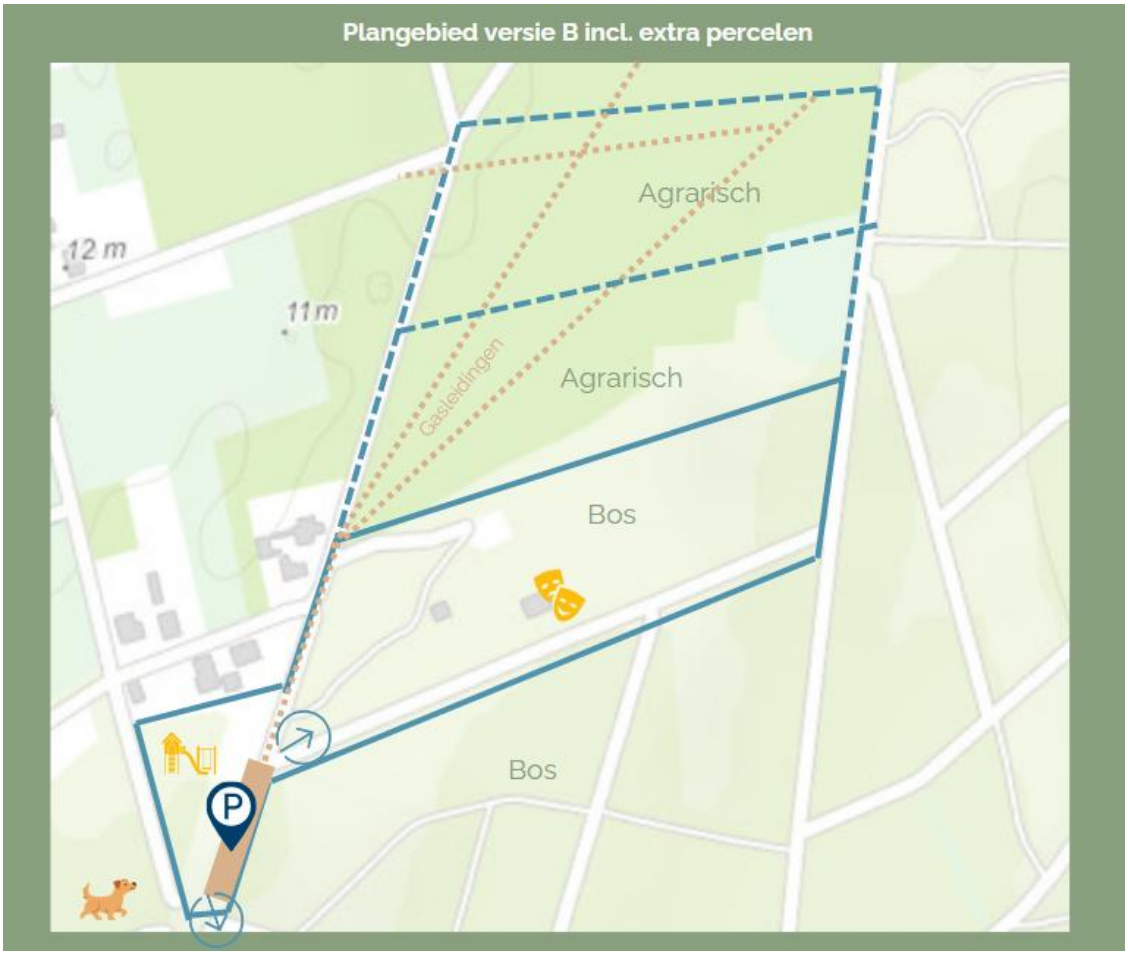
Plangebied
In onderstaande kaarten is het plangebied van Hoessenbosch weergegeven:

Plangebied basis

Extra percelen
De grondeigenaar ten noorden van Herperduin heeft mogelijk twee (landbouw)percelen beschikbaar voor ontwikkelingen rondom entree Hoessenbosch. Onderstaand figuur geeft het plangebied inclusief deze twee percelen weer.

Parkeerplaats
De gemeente verpacht momenteel een klein perceel aan de Heistraat. Vanaf 2026 zou deze grond een andere functie kunnen krijgen. Bijvoorbeeld voor het inrichten/verplaatsen van de parkeerplaats.

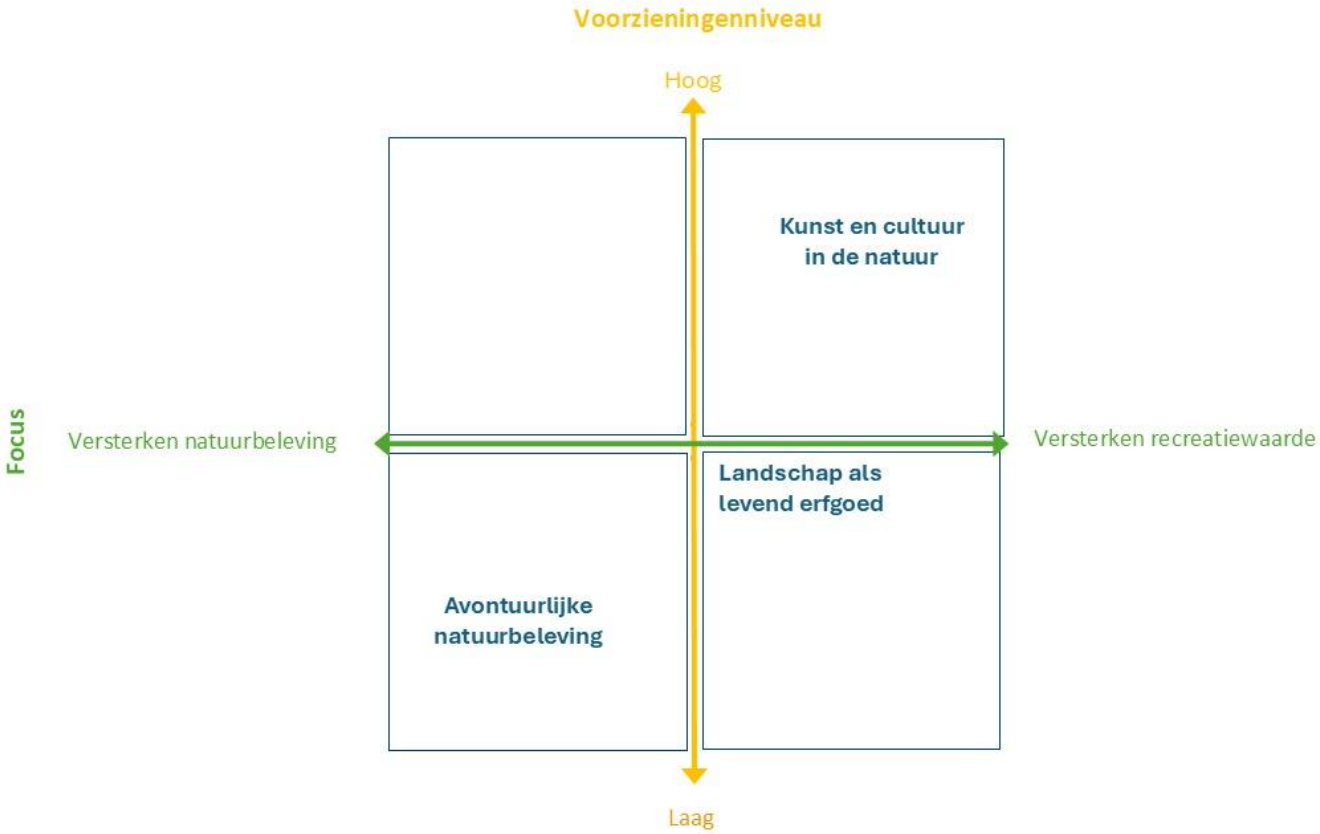

Scenario's
Om te komen tot een schetsontwerp zijn op basis van de SWOT en speerpunten drie scenario's/kansrijke ontwikkelrichtingen voor de Entree Hoessenbosch Berghem opgesteld. Deze benadering wordt gebruikt als instrument om te verkennen welke elementen uit diverse scenario's wel of niet aanspreken en passen bij het gebied.

Binnen de drie scenario's is onderscheid gemaakt tussen:
- Focus/doelstelling
- Doelgroepen
- Landschappelijke ontwikkeling
- Verkeer en parkeerontwikkelingen
- Recreatieve voorzieningen
- Evenementen

Dit heeft geleid tot drie scenario's
Scenario 1: Avontuurlijke natuurbeleving
Scenario 2: Landschap als levend erfgoed
Scenario 3: Kunst en cultuur in de natuur

Assenkruis focuspunten scenario's

Scenario 1: Avontuurlijke natuurbeleving

Algemene beschrijving scenario

Het creëren van een natuurgerichte, rustige en educatieve entree die bezoekers de mogelijkheid biedt om te ontspannen, natuur te beleven en te leren over de omgeving.

Doel/focuspunt

- Aantrekking natuurkern en natuurbeleving

Doelgroep

- Doelgroepen: rustzoeker en avontuurzoeker (natuurspelen)
- Mensen die op zoek zijn, naar stilte, rust, ontspanning en verbinding met de natuur. Dit scenario spreekt ook gezinnen aan die op zoek zijn naar leerzame en speelse ervaringen in de natuur.

Landschappelijke ontwikkelingen

- Huidige parkeerplaats 'teruggeven' aan natuur om natuurschil te verbreden.
- Klauterwoud omvormen naar natuurspeelplaats
- Picknickplekken op locatie huidige parkeerplaats

Verkeer en parkeerontwikkelingen

- Ontwikkelen parkeerplaats percelen Heistraat
- Wijziging verkeerssituatie Hoessenboslaan: enkel bestemmingsverkeer

Recreatieve ontwikkelingen

- Kleinschalige basisvoorzieningen: bankjes, watertappunt
- Geen of tijdelijke kleine horeca (foodtrucks)
- Informatiepunt over natuurgebied
- Natuurlijke speelplekken in het groen (klauterwoud als natuurspeelplaats)
- Start educatieve natuurpaden
- Buitenklaslokaal bij theater
- Blotevoetenpad realiseren
- Toilet bij theater (vaker open en toegankelijk maken) of natuurtoilet

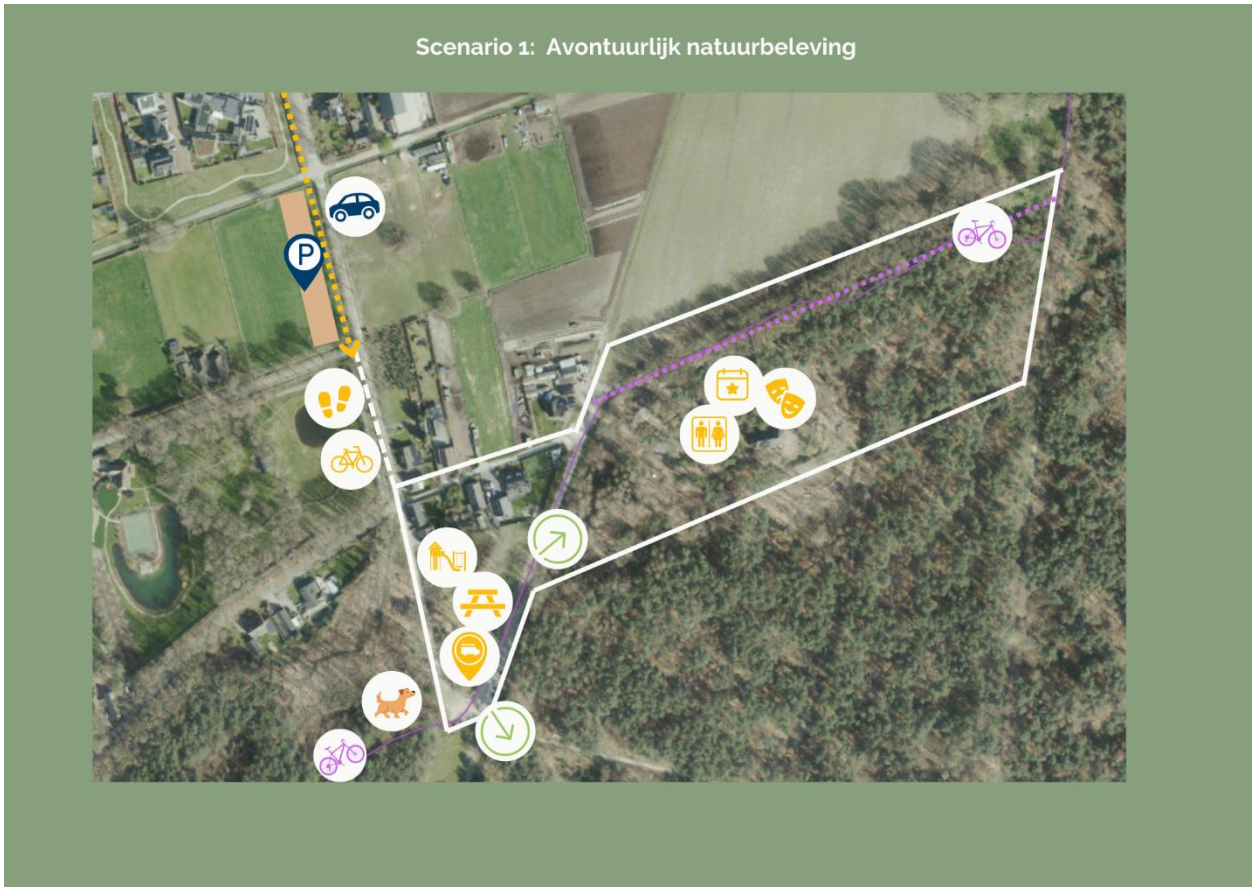
Evenementen

- Evenementen tot max 1.200 bezoekers bij openluchttheater
- Overige gebied ruimte voor kleinschalige lokale evenementen (sociale activiteiten, speurtocht, yogaklasje).

Pluspunten	Aandachtspunten
• Natuurbeleving wordt versterkt	• Beperkte grote recreatieve aantrekkingskracht (beperktere impact op bezoekersspreiding)
• Rust wordt behouden in het gebied	• Samenwerking openluchttheater toilet (weekenden en woensdagmiddag, vakanties open)
• Uitbreiding natuurschil	• Financiële gezondheid openluchttheater
• Enkel bestemmingsverkeer op Hoessenboslaan: mogelijk minder overlast in avonden	• Haalbaarheid perceel Heistraat voor parkeren gebruiken

	• Gasleidingen onder huidige parkeerplaats: rekening mee houden bij natuurontwikkeling
	• Samenwerking theater en mogelijk benodigde inzet gemeente

Kaart

Sfeerimpressie

Scenario 2: Landschap als levend erfgoed

Algemene beschrijving scenario

Het ontwikkelen van een entree die de cultuurhistorie van het gebied benadrukt en tegelijkertijd de mogelijkheid biedt om actief te bewegen en te leren over de landschappelijke en geologische ontwikkelingen.

Doel/focuspunt

- Focus op cultuurhistorie en landschap (peelrandbreuk/overgang in gebied)

Doelgroep

- Doelgroepen: inzichtzoeker en harmoniezoeker
- Dit scenario richt zich op een brede doelgroep die geïnteresseerd is in cultuur, natuur en actieve beleving. Gezinnen met kinderen worden aangesproken door speelse en interactieve elementen die leren over het landschap en de geschiedenis stimuleren. Bezoekers vinden hier een toegangspoort die niet alleen de cultuurhistorie van het gebied vertelt, maar ook uitnodigt om actief te ontdekken en bewegen. Daarnaast is het aantrekkelijk voor scholen en educatieve groepen die op zoek zijn naar een leerzame buitenervaring. Tot slot spreekt het liefhebbers van erfgoed en geologie aan, die de landschappelijke ontwikkelingen en historie op een toegankelijke manier willen beleven.

Landschappelijke ontwikkelingen

- Klauterwoud verplaatsen naar theater
- Bestaande parkeerplaats deels benutten als natuurlijke sportlocatie
- Openheid creëren voor verbinding tussen theater met omgeving bijvoorbeeld, fysieke barrières verwijderen

Verkeer en parkeerontwikkelingen

- Parkeerplaats en verkeersafwikkeling blijft op huidige locatie

Recreatieve ontwikkelingen

- Kleinschalige horeca en speeltuin bij het theater
- Kleinschalige recreatieve voorzieningen (spelen, bankjes, drinkwaterpunt)
- Sporten/bewegen (landschap met calisthenics en sportvoorzieningen)

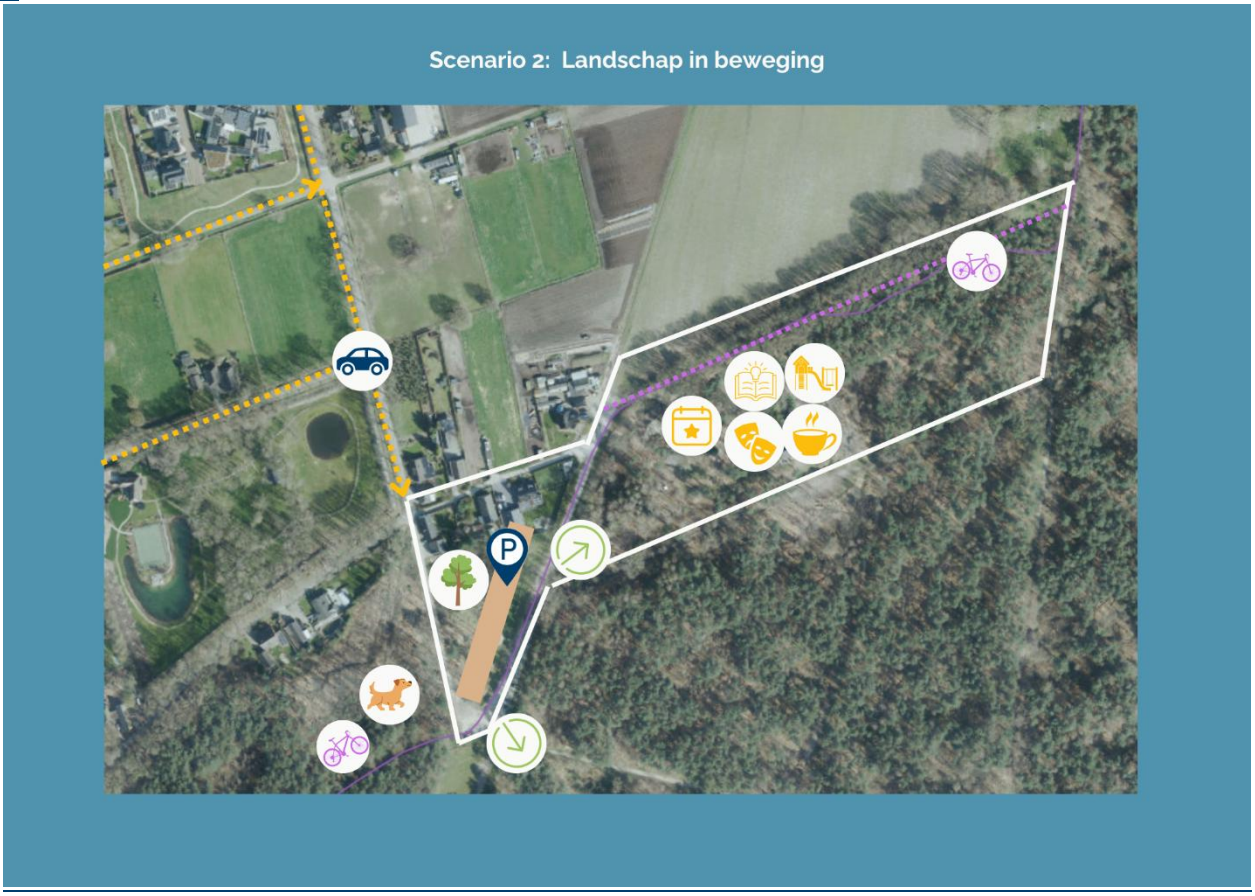
- Informatieborden landschappelijke en geologische ontwikkelingen
- Start wandel- en fietsroutes met cultuurhistorische en landschappelijke elementen
- Routes voor sturing richting de natuurschil
- Educatieve programma's en lezingen: lezingen, excursies of workshops over de cultuurhistorie van Hoessenbosch, bijvoorbeeld over de archeologie van het gebied en de ontwikkeling van het landschap.
- Verhaal brandtoren (uitkijktoren) beleefbaar maken
- Buiten BSO/ spelen

Evenementen

- Evenementen 1.200 tot max 4.000 bezoekers bij openluchttheater
- Overige gebied ruimte voor kleinschalige lokale evenementen (sociale activiteiten, speurtocht, yogaklasje).

Pluspunten	Aandachtspunten
• Recreatieve waarde wordt versterkt	• Ligging horeca in natuurnetwerk Brabant & groenblauwe waarden
• Cultuurhistorie wordt beleefbaar gemaakt	• Haalbaarheid horeca openluchttheater
• Ontwikkeling vindt binnen bestaand gebied plaats	• Gasleidingen onder huidige parkeerplaats
	• Geen uitbreiding natuurschil dus sturing is nodig
	• Sociale veiligheid

Kaart

Sfeerimpressie

Scenario 3: Kunst en cultuur in de natuur

Algemene beschrijving scenario

Het creëren van een cultuurgerichte entree die kunst, cultuur en gemeenschap verbindt met de natuurlijke omgeving, met een focus op lokale creativiteit en evenementen.

Doel/focuspunt

Focus op cultuur en versterken recreatiewaarde

Doelgroep

- Doelgroepen: inzichtzoeker, plezierzoeker en stijlzoeker

- Met dit scenario wordt de entree Hoessenbosch een plek voor geschiedenis- en cultuurliefhebbers – bezoekers die geïnteresseerd zijn in het ontdekken van de geschiedenis van het gebied en de manier waarop het landschap is gevormd. Dit scenario richt zich op mensen
- die niet alleen willen recreëren, maar ook meer willen leren over de historische en geologische context van hun omgeving.

Landschappelijke ontwikkelingen

- Deel van grondeigenaar ten noorden van huidig plangebied betrekken bij landschappelijke ontwikkeling
- Natuurschil verbreden
- Overgang van stuwwal beter beleefbaar maken
- Ontwikkeling hondenloslooopterrein/speelplaats op huidige parkeerplaats

Verkeer en parkeerontwikkelingen

- Parkeerplaats verplaatsen naar noordelijk perceel buiten plangebied
- Verkeersafwikkeling aanpassen naar Hoefsweg

Recreatieve ontwikkelingen

- Ontvangstlocatie
- Meer grootschalige voorzieningen: horeca, sportvoorzieningen, speeltuin
- Kunstinstallaties in het groen van lokale kunstenaars
- Ruimte voor workshops of lokale kleine evenementen (openluchtbioscoop, etc.)
- Speeltuin ontworpen worden door kunstenaars, met materialen die passen bij de omgeving, zoals hout, staal en touw.
- Stukje theater buiten natuur
- Mountainbike route verplaatsen
- Hondenloslooproute/speelplaats op huidige parkeerplaats
- Pluktuin/boomgaard (rekening houdend met gasleidingen)

Evenementen

- Grotere evenementen op nieuw terrein (?)
- Evenementen tot 1.200 bezoekers bij openluchttheater
- Samenwerking evenementen nieuw terrein en openluchttheater

Aandachtspunten

Pluspunten	Aandachtspunten
• Recreatieve waarde wordt versterkt	• Gasleidingen onder noordelijke percelen en huidige parkeerplaats: beperkte mogelijkheid voor bouwen en rekening houden met ondergrond parkeerplaatsen en wegen (geen asfalt)
• Ontwikkeling draagt bij aan doel om bezoekers te spreiden	• Haalbaarheid horeca
• Ligging horeca buiten Natuurnetwerk Brabant en Groenblauwe waarden	• Gebruik percelen van externe partij. Publiek-private samenwerking.
• Sociale veiligheid wordt verhoogd	• Omgevingsplanwijziging voor horeca
• Financiële gezondheid theater	• Zorgen bewoners omtrent avondhoreca
• Uitbreiding natuurschil	• Bezoekers met een hond moeten bij ontwikkeling nieuwe parkeerplaats eerst

	de hond aanlijnen om naar het hondenlosloopgebied te komen
	• Grotere landschappelijke ingreep
	• Samenwerking nieuwe horeca en theater
	• Nieuwe horeca/locatie voor evenementen mag geen concurrentie voor het theater zijn

Kaart

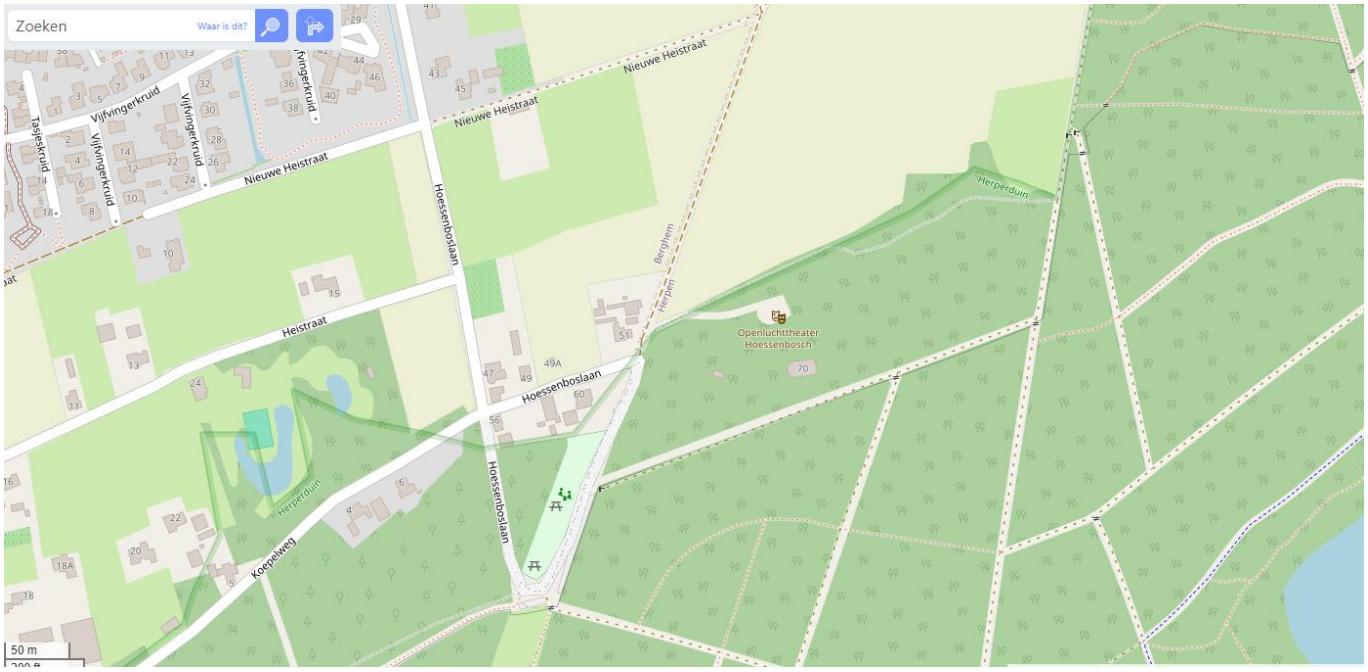
Scenario 3: Kunst en cultuur in de natuur

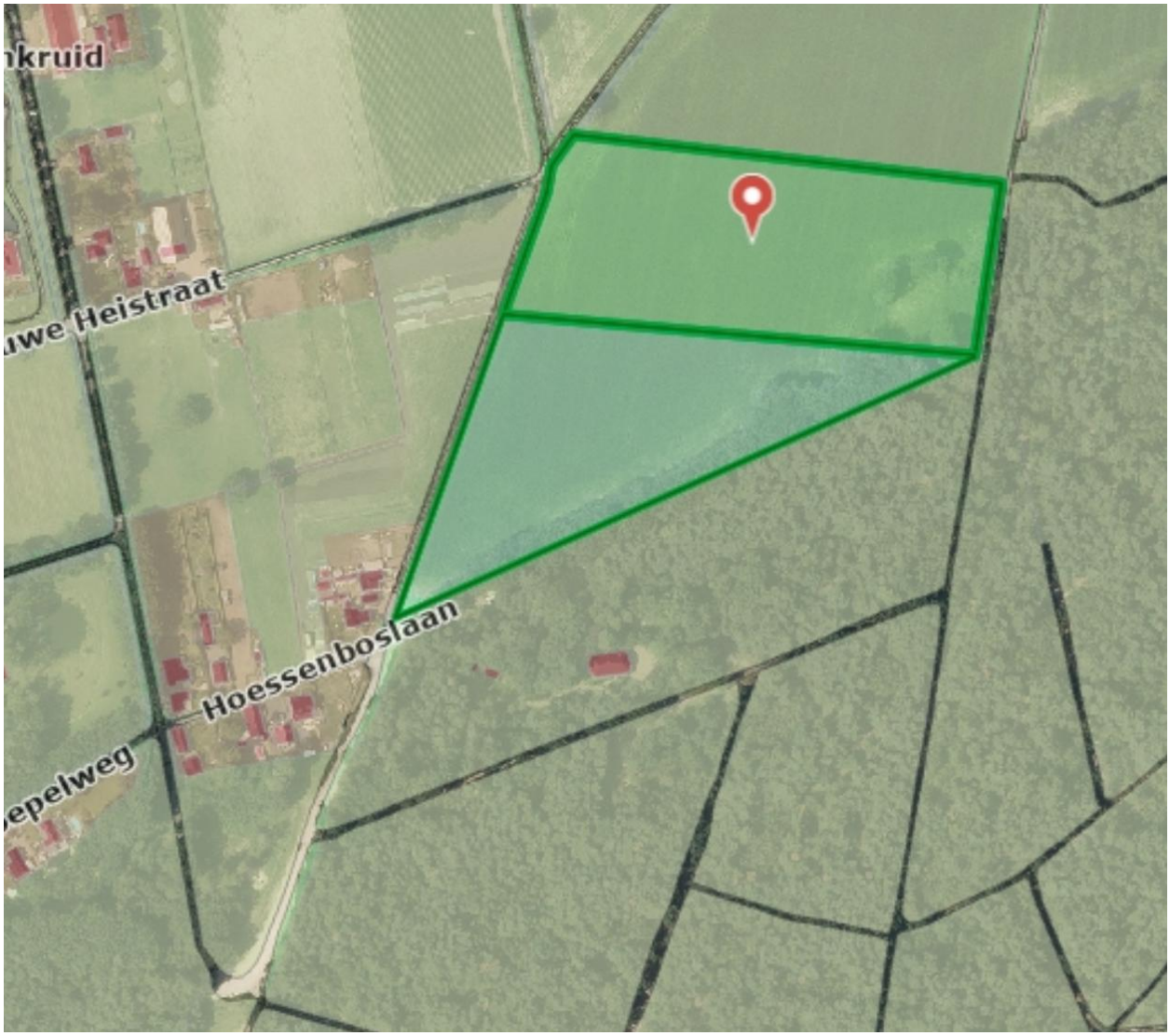
Sfeerimpressie

Bijlage 5: Kaart gebied

Bijlage 6: Percelen ten noorden van huidig plangebied

Bijlage 7: Memo’s ten behoeve van scenario’s

Er zijn een aantal memo’s opgesteld ten behoeve van de scenario’s, onder andere over verkeer en natuur. Deze zijn terug te vinden in de stukken voor de bijeenkomst met de opiniecommissie op donderdag 15 januari 2026. Via:

https://oss.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Index/b2c36008-8746-436d-84ce-42998d0f13f3

bureau buiten

economie & omgeving

Wittevrouwensingel 100
3514 AM Utrecht

+31 (0) 30 2318945
info@bureaubuiten.nl

www.bureaubuiten.nl